

Kestävää kasvua ja vetovoimaisuutta – kohti uutta!

Helsingin matkailun ja tapahtumien
toimintaohjelma 2022–2026

Helsinki

Sisällys

Tiivistelmä	4
Alkusanat	5
1. Johdanto: miksi, mitä ja miten	6
2. Nykytila	7
3. Tulevaisuuden näkymiä	9
4. Toimintaohjelman strategiset tavoitteet	10
4.1 Strategiset tavoitteet	10
4.2 Keskeiset määrälliset tavoitteet ja mittarit (KPI)	11
5. Kehittämisen strategiset valinnat ja perusedellytykset	13
A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki	13
B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyysedelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla	16
C. Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki	19
6. Toimintaohjelman laadinta ja seuranta	22
Liitteet	23
Liite 1. Taustalla vaikuttavat strategiat ja ohjelmat	23
Liite 2. Ekosysteemikuvaus	32
Liite 3. SDG -analyysi	36

Tiivistelmä

Helsinki on Suomen merkittävin matkailukohde ja tapahtumakaupunki. Helsingissä elävä kaupunkikulttuuri tapahtumiseen, matkailijoihin ja ravintoloihin on nostettu keskeiseksi elinvoimaisuutta ja hyvinvointia edistäväksi strategiseksi painopisteeksi.

Tämä toimintaohjelma on Helsingin kaupunkikonsernin toimijoiden yhteinen asiakirja matkailu- ja tapahtuma-alojen pitkäjänteisen kehittämisen tueksi vuosille 2022–2026. Toimintaohjelma ohjaa kaupunkikonsernin toimintaa siten, että toimenpiteistä hyötyvät matkailijat, asukkaat, tapahtumakävijät, paikalliset yritykset ja muut toimijat.

Toimintaohjelma sisältää kolme strategista tavoitetta.

A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

Kaupungin elävyyttä ja vetovoimaa edistetään panostamalla erityisesti kansainvälisten matkailijoiden houkutteluun sekä tapahtumallisuuden vahvistamiseen, ympärivuotisuuden ja asukkaiden viihtyvyyden ollessa keskiössä. Lisäksi tullaan vahvistamaan Helsingin kilpailukykyä kansainvälisten kongressien ja suur tapahtumien osalta. Toiminnan perusedellytyksinä ja samalla kehittämiskohteina pidetään monimuotoisen ja elävän tapahtumatarjonnan syventämistä, omaleimaisen kaupunkikulttuurin, ruuan ja luonnon vetovoimatekijöiden vahvistamista ja saavutettavuuden ja asiakaspolkujen kehittämistä.

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius on nostettu kehittämisen kärkeen. Kestävyys nähdään Helsingille erottautumistekijänä ja kilpailuetuna. Tavoitteena on olla maailman kestävin kohde. Samalla korostetaan helsinkiläisten hyvinvointia kaiken tekemisen

lähtökohtana ja myös sosiaalinen kestävyys sekä inklusiivisuus tullaan nostamaan entistä enemmän kehittämisen keskiöön ja myös voimavaraksi. Kestävää kehitystä edistetään tavoittelemalla mm. Sustainable Travel Finland -merkkiä samoin kuin Global Destination Sustainability -indeksin kärkipaikkaa. Työvoiman saatavuus ja turvallisuus ovat toiminnan perusedellytyksiä ja siksi niihin panostaminen on tärkeää.

C. Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki

Helsinki valittiin vuonna 2019 Euroopan älykkäimmäksi matkakohteeksi (European Capital of Smart Tourism). Helsingillä onkin nyt kaikki mahdollisuudet nousta maailman älykkäimmäksi ja toimivimmaksi vierailukohteeksi yhteistyössä yritysten, tiedeyhteisön ja kaupunkilaisten kanssa. Tiedolla johtaminen on kaiken kehittämisen lähtökohta ja siihen tullaan panostamaan tulevina vuosina merkittävällä tavalla. Älykkyys ja toimivuus viittaa myös siihen, että matkailun ja tapahtumien tarpeet huomioidaan kaupungin päätöksenteossa. Tätä varten toteutetaan Matkailun ja tapahtumien Master Plan, eli karttapohjainen kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma, jossa määritellään matkailun ja tapahtuma-alueiden kehittämisen pitkän tähtäimen tavoitteet. Myös ns. yhden luukun periaatetta ja muuta tapahtumakaupungin toimivuuteen liittyvää kehitystä edistetään. Toiminnan perusedellytyksenä on, että myös yritysten digitalisoituminen edistyy ja sitä tulee tukea. Lisäksi varmistetaan, että kaupunki toimii mahdollisimman hyvänä alustana uusille innovaatioille ja kumppanuuksille.

Toimintaohjelma on hyväksytty Helsingin kaupungin elinkeinojaostossa xx.2022. Toimintaohjelman toimeenpanosta ja seurannasta vastaavat ensisijaisesti Kaupunginkanslian elinkeino-osaston matkailuyksikkö ja viestintäosaston brändiyksikkö tiiviissä yhteistyössä Helsinki Partnersin, Helsingin Tapahtumasäätiön ja kaupungin toimialojen kanssa. Toimintaohjelmalle on määritelty 14 mittaria, joiden avulla tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti. Toimintaohjelman tavoitteista, valinnoista ja kehittymisen perusedellytyksistä on johdettu toimenpiteet ja mittarit, jotka ovat erillisessä liitteessä. Näitä päivitetään säännöllisesti.

Alkusanat

Helsinki, matkailu ja tapahtumat sen mukana, on viime vuosina kehittynyt hyvin, nojaten päättäjien yhteistyökykyyn ja kaupungin kunnianhimoiseen kasvuun. Helsinki toteuttaa vuosina 2021–2025 Kasvun paikka -nimellä kulkevaa kaupunkistrategiaa. Strategian mukaisesti kehitämme Helsingistä maailman kestävimpiä ja älykkäimpiä matkailukohdetta. Strategiakauden ajan tulemme huomioimaan etenkin sekä koronapandemiasta palautumisen että Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan vaikutukset.

Kaupunkimme tarvitsee tässä tilanteessa myös uusia kasvun eväitä, joita löytyy palveluiloilta. Matkailu ja tapahtumat ovat niistä potentiaalisimpia. Kasvumahdollisuuksista kertoo sekä matkailun 5 %:n kasvuvuosisivauhti ennen pandemiaa, että ihmisten entistä suurempi halu matkustaa, kokea uusia elämyksiä, tavata toisiaan ja tuntea yhteenkuuluvuutta kriisien jälkeen.

Matkailun ja tapahtumien sekä niiden liitännäisalojen kestävä kasvu ja uudistuminen edellyttävät kuitenkin uudentyypistä yhteistyötä ja kumppanuuksia. Vaikka yhteistyö monilla osa-alueilla toimii jo hyvin, tarvitaan sitä nyt entistä enemmän isojen asioiden eteenpäin viemiseksi, jotta saamme käyttöön myös Helsingin vielä hyödyntämättömän potentiaalin. Meillä on mahdollisuus saada aikaan jotain suurempaa, jopa odottamatonta, kun yhdistämme kaupunkitoimijoiden, yritysten ja muiden alojen toimijoiden voimavarat entistä tiiviimmin sekä löydämme uusia tapoja eri toimialojen väliseen yhteistyöhön. Tämä matkailun ja tapahtumien yhteinen toimintaohjelmasta on yksi konkreettinen askel kohti tätä tavoitetta.

Helsingin vetovoima ja palvelut erottuvat jatkossakin edukseen kansainvälisestä kilpailusta, kun panostamme erityisesti luontaisiin vahvuksiimme ja hyvään toimintaympäristöön. On tärkeä ymmärtää,

että matkailussa emme kilpaile niinkään muun Suomen, vaan etenkin pohjoismaisten verrokkikaupunkiemme kanssa. Matkailu ja tapahtumat elävöittävät kaupunkia monella tapaa, luovat uusia palveluita ja niillä on monitahoisia sosiaalisia ja kulttuurisia vaikutuksia sekä vahvoja taloudellisia kerrannaisvaikutuksia.

Kaupungin maailmanlaajuisestikin kunniahimoinen tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä luo raamin myös matkailu- ja tapahtuma-alojen tavoitteelle. Toimintaohjelman tavoitteiden ja strategisten valintojen avulla kuljetaan kohti tätä tavoitetta systemaattisesti.

Älykästä matkailua ja tapahtumia johdetaan Helsingissä tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen. Etsimme ratkaisuja kaupunkilaisten ja yritysten haasteisiin. Laadukkaalla datalla sekä analysoidulla tiedolla ennakoidemme asiakastarpeita, tuemme yritysten kilpailukykyä sekä toimimme vaikuttavammin samalla tehostaen omaa toimintaamme. Digitalisaatio mahdollistaa myös entistä kestävämmän toimintaympäristön, joka pystyy ennakoimaan ja vastaamaan muutokseen ja erilaisiin kriiseihin, kuten ilmastonmuutokseen.

Matkailu ja tapahtumat ovat Helsingille paljon isompia asioita kuin yleensä oivalletaan. Järjestyksellään voivat hyvin jatkoa olla vielä selvästi nykyistä isompia, kunhan osaamme järjestyksellään tarttua edessämme oleviin suuriin mahdollisuuksiin. Keskittymällä vahvuksiimme ja rakentamalla uusia, voi näköpiirissä olla merkittävää kasvua.

*Juhana Vartiainen
Pormestari
Helsingin kaupunki*

1. Johdanto miksi, mitä ja miten

Helsinki on Suomen merkittävin matkailukohde ja tapahtumakaupunki. Helsingissä elävä kaupunkikulttuuri tapahtumineen, matkailijoineen ja ravintoloineen on nostettu keskeiseksi elinvoimaisuutta ja hyvinvointia edistäväksi strategiseksi painopisteeksi. Matkailu ja tapahtumat edistävät ihmisten ja kulttuurien välistä ymmärrystä, yhteenkuuluvuutta ja suvaitsevaisuutta vahvojen taloudellisten kerrannaisvaikutusten lisäksi.

Helsingin matkailu- ja tapahtumatoimialojen odotetaan kasvavan ja uudistuvan tulevina vuosina. Kasvu ja uudistuminen eivät ole kuitenkaan itsestään selviä asioita. Maailman taloustilanne on epävakaa, kansainvälisen ilmastopaneeli IPCC:n viimeinen viesti ilmaston lämpenemisestä oli hälyttävämpi kuin koskaan aikaisemmin ja koronapandemian sekä toimintaohjelmaa kirjoitettaessa käynnissä olevan Ukrainaan kohdistuvan Venäjän hyökkäyssodan mukanaan tuomat vaikutukset ulottunevat vielä pitkälle. Myös asiakkaiden vaatimukset ovat kasvaneet, ja laadukkaita ja vastuullisia elämyksiä toteuttamaan vaaditaan usean tahon pitkäjänteistä ja innovatiivista yhteistyötä. Kovenevassa kilpailussa Helsingin vetovoiman ja elinvoiman kehittäminen eri toimijoiden yhteistyönä on entistäkin tärkeämpää, jopa välttämätöntä.

Tämä toimintaohjelma on Helsingin kaupunkikonsernin toimijoiden yhteinen asiakirja matkailu- ja tapahtumalojen pitkäjänteisen kehittämisen tueksi. Se luo strategiset tavoitteet, valinnat ja kehittymisen perusedellytykset läheisesti toisiinsa linkittyvien teemojen ja alojen kehittämistyölle vuosille 2022–2026 yli kaupungin strategiakauden, joka päättyy vuonna 2025.

Toimintaohjelma ohjaa kaupunkikonsernin toimintaa siten, että toimenpiteistä hyötyvät matkailijat, asukkaat, tapahtumakävijät, paikalliset yritykset ja muut toimijat. Yhteinen toimintaohjelma selkeyttää tekemistä yritysten ja yhteisöjen suuntaan sekä mahdollistaa yhä kiinnostavampien elämysten tuottamisen. Sen avulla myös tiivistetään ja syvennetään entisestään kaupunkikonsernin toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on saada aikaan lisää elävyyttä, vetovoimaa sekä uudistumista ja kasvua kestävästi ja älykkäästi.

Toimintaohjelman laatimisen vuorovaikutteisessa prosessissa (kappale 6.) on ollut mukana laaja joukko toimijoita lukuisissa eri tapaamisissa. He edustavat niin kaupunkikonsernia kuin kaupungin ulkopuolisiakin toimijoita.

Toimintaohjelman tärkein ohjaava strategia on Helsingin kaupunkistrategia. Lisäksi matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma ottaa huomioon Helsingin elinkeinopolitiikan painopisteet ja laajan joukon olemassa olevia toimintaohjelmia, strategioita, linjauksia ja sitoumuksia (liite 1).

Toimintaohjelmassa hyödynnetään myös aikaisemmin tehtyä Helsingin kestävän matkailun ohjelmaa (jota ei koronapandemiasta johtuen ole hyväksytty virallisesti) sekä nykyisen tapahtumien tiekartan sisältöjä. Työssä huomioidaan lisäksi muun muassa YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, Global Destination Sustainability -indeksi ja kansallinen Sustainable Travel Finland -ohjelma. Edellisen tapahtumien tiekartan tavoitteet ovat samansuuntaiset kuin tämän toimintaohjelman, mutta entisestään kehittymistä tuetaan muun muassa sosiaalista vastuullisuutta, tiedolla johtamista ja alan ekosysteemiä vahvistamalla. Matkailun osalta uusi toimintaohjelma painottaa entistä enemmän kestäväää toimintaa ja tiedolla johtamisen tärkeyttä kriiseistä palautumisen lisäksi.

Toimintaohjelmasta on laadittu yritysvaikutusten arviointi. Lisäksi toimintaohjelman toimenpiteet on analysoitu YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pohjautuen (liite 3). Sen mukaan toimintaohjelma edistää erityisesti seuraavia kymmentä kestävän kehityksen tavoitetta.

Matkailun ja tapahtumallisuuden kehitystä ja opera-

tiivista toimintaa johdetaan ja koordinoidaan kaupunginkanslian elinkeino-osastolta ja viestintäosastolta (tapahtumallisuus ja brändi), mutta toimenpiteitä toteutetaan eri kaupunkikonsernin toimijoiden yhteistyönä. Kaupungin organisaatiosta keskeisimpiä toimijoita ovat kulttuuri- ja vapaa-ajan- sekä kaupunkiympäristön toimialat. Helsingin kaupungin tytäryhteisöistä tärkeimpiä ovat Helsinki Partners Oy ja Helsingin Kaupunkitilat Oy sekä Helsingin omia suur tapahtumia toteuttava Helsingin Tapahtumasäätiö. (Liite 2).

Osa toimintaohjelman toimenpiteistä vaatii toimintatapojen muutosta ja uutta yhteistoiminnallista tapaa kehittää matkailu- ja tapahtuma-aloja. Osa toimenpiteistä vaatii puolestaan lisäresursseja sekä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamista, jotta halutut toimenpiteet saavutetaan. Toimintaohjelman

toimeenpanon sekä tavoitteiden saavuttamista seurataan vuosittain ja tarkennetaan tarvittaessa suunnitelman mukaisesti (kappale 6.).

2. Nykytila

Matkailun kerrannaisvaikutukset merkittäviä

Suomen sekä Helsingin matkailuelinkeino on viime vuosina kasvanut ja kansainvälistynyt muita toimialoja nopeammin. Matkailusta on tullut kansallisesti merkittävä vientitoimiala (2,7 % BKT:stä vuonna 2019). Matkailu on erittäin työvoimavaltainen (147 000 työllistä Suomessa), työllistäen laajasti myös nuoria ja maahanmuuttajia. Matkailutoimialojen työpaikkojen määräksi Helsingissä on arvioitu 35 600. Koronapandemian myötä työvoiman saatavuus ja kohtaantohaasteet ovat kuitenkin entisestään kasvaneet.

Matkailu tuottaa Helsinkiin merkittäviä rahavirtoja ja verotuloja. Vuonna 2018 matkailijat kuluttivat Helsingissä noin 1,7 miljardia euroa, mikä on noin kaksi kertaa enemmän kuin esimerkiksi koko Lapin maakunnassa yhteensä, mutta vuonna 2020 matkailutuloa kertyi Helsingissä yli 50 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Kerrannaisvaikutukset ovat merkittäviä; yksi matkailueuro tuo noin 60 senttiä muille toimialoilta. Vuosien 2009–2019 välillä rekisteröidyt yöpymiset kasvoivat Helsingissä yli viisikymmentä prosenttia, ollessaan vuonna 2019 yli 4,5 miljoonaa (koko Suomessa 23 milj. yöpymistä). Vuonna 2021 yöpymisiä oli Helsingissä vain puolet verrattuna vuoteen 2019. Määrä myös painottui koronapandemiasta johtuen kotimaisiin matkailijoihin. Matkailu on vaikuttanut merkittävällä tavalla Helsingin palvelutarjontaan ja katukuvaan. Se ylläpitää suurta määrää kauppiaita, ravintoloita ja muita palveluita, rikastuttaen samalla myös paikallisten palvelutarjontaa. Matkailun vaikutus keskustan elinvoimaan on merkittävä. Matkailun avulla Helsingissä on pystytty pitämään monipuoliset liikenneyhteydet maailmalle sekä kasvatettu kaupungin kansainvälistä tunnettuutta myös investointien ja osaavan työvoiman näkökulmasta.

Helsinki näyttää esimerkkiä muille tapahtumakaupungeille

Helsingissä tapahtumallisuutta on kehitetty hyvin tuloksin jo pitkään. Kaupungilla onkin erittäin hyvä maine luotettavana ja turvallisena tapahtumakaupunkina, ja se on Pohjoismaiden suosituin ja maailman 12. suosituin kongressikaupunki. Lisäksi monia Helsingissä kehitettyjä ruohonjuuritapahtumia on viety kaupunkitapahtumien konsepteina maailmalle, esimerkiksi ravintolapäivä- ja illallinen taivaan alla-konseptit. Samalla kun luodaan houkuttelevaa ja elävää

paikalliskulttuuria sekä rakennetaan elämyksiä asukkaille ja vieraille, voidaan tapahtumia käyttää tehokkaasti kaupungin maineen ja brändin kehittämisessä ja vahvistamisessa.

Tapahtumateollisuuden toimialaraporttien ja Etlan tutkimuksen mukaan tapahtumateollisuus on Suomessa 2,35 miljardin euron arvoinen valtakunnallinen toimiala, jolla toimii 3200 yritystä ja joka työllistää lähes 200 000 ihmistä (20 000 koko-aikaista ja 120 000–170 000 tilapäistä henkilöä). Se tuottaa 1,2 % Suomen BKT:stä. Tapahtumateollisuuden toimijoista suurin osa toimii Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Tapahtumat luovat myös motiivin matkustaa tai vieraila Helsingissä tietynä ajankohtana.

Ulkoisia muutosvoimia

Koronapandemia on vaikuttanut poikkeuksellisen voimakkaasti Helsingin matkailu- ja tapahtuma-aloihin kaikkein tiukimpien rajoitusten muodossa. Virusvariantit, rokotustahti eri maissa, Suomen ja muiden maiden erilaiset rajoitukset, globaali taloudellinen tilanne ja ihmisten varovaisuus vaikuttavat kaikki matkailu- ja tapahtuma-alojen elpymiseen. Helsingin kesällä 2021 alkanut koronapandemiasta elpyminen on tapahtunut kotimaisten vierailijoiden myötä. Venäjän Ukrainaan kohdistava hyökkäyssota on osaltaan vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan myös Helsingin matkailuun ja tapahtumiin. Sodan kestolla on olennainen merkitys vaikutusten laajuuteen. Venäjään kohdistuvat pakotteet vaikuttavat muun muassa hintojen nousuun ja sitä kautta yritysten kilpailukykyyn. Venäjän ilmatilan sulkeminen on heikentänyt erityisesti aasialaisten lentoyhteyksiä Helsinkiin, mutta on samalla vaikuttanut myös muihin lentoyhteyksiin. Turvallisuuden tunteen heikkeneminen on vaikuttanut jonkin verran ihmisten matkustushalukkuuteen ja -valmiuksiin ja edelleen imagoon sekä mahdollisesti investointihalukkuuteen. Huhtikuun 2022 tilanteessa tapahtumia ja ryhmämatkoja on jonkin verran peruuntunut ja siirretty uusiin ajankohtiin, risteilyohjelmissa ja risteilyvierailujen määrissä on tapahtunut muutoksia, varausajat ovat lyhentyneet, kysymykset turvallisuustilanteesta lisääntyneet, polttoainemaksuja lisätty kuluttajahintoihin, kustannukset nousseet, ostovoima heikentynyt ja Suomen saavutettavuus erityisesti Aasiasta heikentynyt. Lisäksi pakotteista johtuva kansainvälisen tason ison tapahtuma-areenan puuttuminen on selkeä kilpailuhaitta.

3. Tulevaisuuden näkymiä

Muutos on yhä nopeampaa ja maailmanlaajuiset yksittäiset ilmiöt, tapahtumat, megatrendit ja kriisit ulottuvat vaikutuksensa myös Suomeen. Koska elinkeinot ovat kiinteä ja vuorovaikutteinen osa yhteiskuntaa, vaikuttavat niin poliittiset, taloudelliset, yhteiskunnalliset, teknologiset kuin ympäristölliset tekijät oleellisesti alojen kehittämiseen ja kehittymiseen.

Kaupungit muutoksen ajureina

Globaalit megatrendit tukevat Suomen ja Helsingin kasvua. Kaupungistuminen jatkuu ja muun muassa sitä vastaan Helsingin väkiluvun sekä kysynnän ja vierailijoiden määrän odotetaan kasvavan. Kaupunkien, jotka eivät ole kaikkein tunnetuimpia ja ruuhkaisimpia, odotetaan kasvattavan vierailijoiden kiinnostusta.

Teknologian jatkuva kehittyminen tuo uusia mahdollisuuksia elinkeinoille ja itse liiketoimintaan sekä asiakkaiden palvelemiseen inspiraatio-, suunnittelu- ja varausvaiheessa, matkan tai tapahtuman aikana sekä sen jälkeen. Esimerkiksi kehittyvät teknologiat kuten tekoäly, robotiikka, laajennettu todellisuus, big datan analysointi, metaversumi ja itseohjautuvat liikennevälineet vaikuttavat toimialojen kehittymiseen sekä ihmisten arkeen ja vapaa-aikaan.

Perinteiset toimialajaot eivät sellaisenaan säily, vaan arvoketjut muuttuvat monella rintamalla. Tulevaisuuden liiketoiminta ja arvo luovat datavirrat syntyvätkin alustojen verkostoissa. Kuluttajadatan ja avoimen datan hyödyntäminen eri toimijoiden kesken on entistä keskeisemmässä osassa. Kasvatat alustatalouden verkostot vaikuttavat myös Helsingin elinkeinojen edistämisen ja kehittämisen toimintamalleihin ja tapoihin. Arvoverkoston merkitys myös ekosysteemien kautta kasvaa, kun mukana olevat yritykset löytävät yhteistyöllään uusia tapoja tuottaa arvoa ja liiketoimintamalleja sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kestävä kehitys

Kestävän kehityksen merkitys kasvaa entisestään niin kaupungin, yritysten kuin asiakkaidenkin toiminnassa. Toimialoja tuleekin kehittää vahvistaen myönteisiä ja vähentäen kielteisiä ympäristöllisiä, taloudellisia ja sosio-kulttuurisia vaikutuksia. Tulevaisuudessa kestävä kehittäminen tarkoittaa entistä enemmän muun muassa aktiivista osallistumista kulttuuri- ja luontoympäristön

suojeluun, vähähiilistä ruoka- ja juomatuotantoa, paikallisen perinnön ymmärtämistä sekä paikallistaloudellisten vaikutusten maksimointia ja toimintojen hiilineutraaliutta. Helsingillä on hyvät valmiudet vastata ilmastomuutoksen mukanaan tuomiin haasteisiin ja vaikuttaa myönteisesti yksittäisten kuluttajien valintoihin.

Kulutuskäyttäytyminen murroksessa

Kulutuskäyttäytyminen muuttuu ja pirstaloituu nopeasti. Asiakkailta on erilaisia rooleja ja palveluodotuksia, jotka pohjautuvat esimerkiksi siihen, kenen kanssa hän matkustaa tai kokee elämyksiä sekä minkälaisia arvoja hän kokee ja tavoittelee. Kasvussa olevia kuluttamisen trendejä ovat staycation (kotipaikkakunnalla tai lähellä kotia lomailu ja vapaa-ajan vietto), DIY (Do It Yourself) sekä työn- ja vapaa-ajan yhdistämisen trendit workation (työskentely lomalla), flexcation (työskentely lomakohteessa etänä) ja bleisure (loma yhdistettynä työmatkaan). Senioreiden kasvava määrä, myös ns. kolmen sukupolven vapaa-ajan vietto, milleniaalien ja z-sukupolvien kuluttajakäyttäytymisen erityispiirteet ja yksittäismatkailijoiden nopeampi kasvu suhteessa ryhmämatkailijoihin ovat huomioitavia asioita. Omaan hyvinvointiin panostaminen vapaa-ajalla sekä loma- ja työmatkalla on entistä merkityksellisempää. Myös luksuselämysten kysynnän odotetaan kasvavan.

Tapahtumien tulevaisuuden näkymissä painottuvat mahdollisuudet tapahtumien kestävään toteutukseen, turvallisuuteen sekä asiakkaiden tasavertaisiin kokemuksiin ja elämyksiin, esimerkiksi hybriditapahtumien kautta. Kilpailu kansainvälisistä kongresseista tulee olemaan entistä kovempaa. Voittajiksi nousevat ne, jotka pystyvät tarjoamaan kokonaisvastuullisia ja hyvin toimivia palveluja sekä houkuttelevia kannustimia.

Koronapandemiasta ja Venäjän Ukrainaan kohdistuvasta hyökkäyssodasta palautumisen odotetaan tapahtuvan paikallisten, kotimaisten ja eurooppalaisten asiakkaiden kautta. Tulevaisuuden ennustaminen on nykyisessä tilanteessa poikkeuksellisen vaikeaa, mutta useat tahot ennustavat, että matkailu palaa ”normaaliin” vuonna 2024. Suurempien tapahtumien ja tapahtumajärjestäjien elpyminen vie uusimman Tapahtumateollisuuden jäsenkyselyn mukaan noin vuoden. Jäsenkyselyn tuloksissa ei ole vielä huomioitu mahdollisia maailmanlaajuisia epävarmuustekijöitä, kuten Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäyssotaa.

4. Toimintaohjelman strategiset tavoitteet

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025
”Kasvun paikka” luo matkailun ja tapahtumien toimintaohjelman tavoitteille ja toimenpiteille pohjan.

”Vetovoimainen kaupunki houkuttelee myös matkailijoita. Kehitämme Helsingistä maailman kestävintä ja älykkäintä matkailukohdetta.”

”Tapahtumilla on merkittävä rooli Helsingin viihtyisyyden, elinvoiman ja vetovoimaisuuden rakentamisessa. Helsinki on tapahtumallisuuden vastuullinen kehittäjä, luotettava ja innostava kumppani, toimiva tapahtumien alusta sekä suosittu kongressikohde. Ihmisten ja yritysten on mutkatonta asioida Helsingin kanssa niin pienempien kuin suurempienkin tapahtumien järjestämisessä. Helsingin pitää pystyä palvelemaan tapahtumajärjestäjiä, kuten yrityksiäkin, yhden luukun periaatteella. Tilojen ja alueiden käyttöä tapahtumiin ja kulttuuritoimintaan helpotetaan ja sääntelyä kevennetään. Helsinki parantaa kilpailuasemaansa kulttuurin ja urheilun, kansainvälisten kongressien, messujen ja muiden suur tapahtumien isäntäkaupunkina yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.”

”Kulttuuriala, ravintolat ja tapahtuma-ala sekä niiden henkilöstö ovat olleet ahdingossa. Näitä ongelmia on määrittäen hoidettava lähivuosina ja hyvinvointivelka on purettava.”

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025

4.1 Strategiset tavoitteet

Matkailu- ja tapahtuma-alojen kehittämisessä ja edistämässä keskeistä on kaupungin elävyyden ja vetovoiman kasvattaminen, kestävän kehityksen edistäminen sekä kaupungin ja koko ekosysteemin toiminnan johtaminen tietoon ja dataan pohjautuen. Lisäksi tärkeää on digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä kaupungin päätöksenteon ja yhteistyön sujuvoittaminen.

nan johtaminen tietoon ja dataan pohjautuen. Lisäksi tärkeää on digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä kaupungin päätöksenteon ja yhteistyön sujuvoittaminen.

Helsingin matkailun ja tapahtumien toimintaohjelman kolme strategista tavoitetta vuoteen 2026 ovat:

Näiden kolmen strategisen tavoitteen saavuttamiseksi on määritelty strategiset valinnat, joihin erityisesti tällä kaudella panostetaan sekä kuusi kokonaisuutta, jotka luovat kehittymisen perusedellytykset ja tukevat toimialojen pitkäjänteistä kehittymistä (taulukko 1). Tarkemmat perustelut näille valinnoille ja perusedellytyksille on kirjattu kappaleeseen 5 ja niiden

toteutumiseksi on määritelty tarkemmat toimenpiteet, vastuutahot ja mittarit, jotka on kuvattu erillisessä liitteessä. Toimenpiteitä päivitetään säännöllisesti koko toimintaohjelman voimassaoloajan. Toimenpidesuunnitelmassa on määritelty vastuutahot sekä toteutumisen seurannan mittarit toimenpidekokonaisuuksittain.

Taulukko 1: Strategiset tavoitteet, valinnat ja kehittymisen perusedellytykset

A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki	B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyys edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla	C. Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki
Strategiset valinnat		
A.1. Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista	B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä	C.1. Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon
A.2. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin elävyyttä ja elinvoimaa	B.2. Helsingiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä	C.2. Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta
A.3. Kansainväliset kongressit ja suur tapahtumat kasvun moottoreina	B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna	C.3. Helsinki on toimiva tapahtumien alusta
Kehittymisen perusedellytykset		
A.4. Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajina	B.4. Osaavan työvoiman saavuus on toimialojen elinehto	C.4. Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämällä lisää kilpailukykyä
A.5. Hyvät liikenneyhteydet ja sujuvat asiakaspolut kilpailukyyn perusedellytyksinä	B.5. Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys	C.5. Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatio-toimintaa kiihdyttämällä

4.2 Keskeiset määrälliset tavoitteet ja mittarit (KPI)

Jokaiseen strategiseen tavoitteeseen on asetettu joukko määrällisiä tavoitteita ja mittareita, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti (taulukko 2). Tavoitteet on asetettu nykytilaan peilaten. Koronapandemian ja Venäjän Ukrainaan kohdistavan hyökkäys-

sodan takia asetetut tavoitteet ovat maltillisia. Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavat toteutettavien toimenpiteiden lisäksi ulkopuoliset tekijät kuten yleinen taloustilanne.

Taulukko 2: Keskeiset tavoitteet ja mittarit

Strateginen tavoite	Nykytila	Tavoite vuonna 2026
Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki		
Rekisteröidyt yöpymiset kasvavat (2021) ¹	2,1 miljoonaa	5 miljoonaa
Kansainvälisten järjestökongressien määrä kasvaa (2021)	143	450
Varmistuneiden hotelli-investointien määrä yhteensä vuosina 2021–26 ja monimuotoisuus kasvavat (2021)	8	30
Matkailuyritysten määrä kasvaa, toimialojen toimipaikkojen määrä (2021)	7674	8000
Tapahtumapaikkojen kehitys ja luokittelu (UUSI)	ei	kyllä
Helsingin suur tapahtumien määrän kasvu	N/A	N/A
Rekisteröityjen yöpymisten viipymä pitenee	1,8	1,9
Helsinki on kansainvälisesti kestävyden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla		
Sustainable Travel Finland-merkkien määrän kasvu ²	16	200
Tapahtumien ympäristösertifiointien määrän kasvu	N/A	N/A
Helsingin sijoitus Global Destination Sustainability (GDS)-indeksin vertailussa nousee ³	16	1
Asukkaiden tyytyväisyys matkailuun ja tapahtumiin säilyy hyvällä tasolla ⁴	hyvä	hyvä+
Hiilijalanjälkilaskurin käyttäjien määrä ⁵	0	200
Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki		
Tuotteiden määrä matkailun DataHub-tietokannassa kasvaa ⁶	164	500
Tiedolla johtamisen alustan käyttäjämäärät kasvavat	0	150

1 Vuonna 2019 rekisteröidyt yöpymiset olivat 4,5 miljoonaa

2 Sustainable Travel Finland -ohjelma on kansallinen Visit Finlandin (Business Finland) ylläpitämä matkailun kestävyysohjelma. Ohjelmassa on matkakohteille ja matkailuyrityksille suunnatut osiot. Matkakohteen tulee vastata 209 kysymykseen. Indikaattorit ovat nähtävissä [täällä](#).

3 Global Destination Sustainability (GDS)-indeksi on kansainvälinen, erityisesti matkailukohteille räätälöity kestävyystä mittaava indeksi. Indeksi muodostuu neljästä pääkategoriasta: ympäristö, sosiaalinen vastuullisuus, yritykset, kohteen johtaminen. Indeksi sisältää 71 indikaattoria. Indikaattorit ovat nähtävissä [täällä](#).

4 [Helsingin matkailu -asukaskysely 2021](#).

5 Osana Sustainable Travel Finland -ohjelmaa oleva hiilijalanjälkilaskuri matkailuyrityksille

6 Visit Finlandin kansallinen matkailun [tuotetietokanta](#).

5. Kehittämisen strategiset valinnat ja perusedellytykset

A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

Helsingin viihtyisyyden, elävyyden, elinvoiman ja veto-voiman rakentamisessa monimuotoinen tapahtuma-, kulttuuri- ja ravintolatarjonta sekä kansainvälisessäkin vertailussa poikkeuksellisen rikas merellinen luonto ja monimuotoiset viheralueet ovat merkittävässä roolissa. Näistä vahvuuksista kumpuavat elämukset ja aidot kokemukset kiinnostavat helsinkiläisiä, mutta myös enenevässä määrin kaupungissa vierailevia. Myös turvallisuus, kompakti koko, toimivuus, viihtyisyys ja korkea elämänlaatu ovat kaupungin keskeisiä vetovoimatekijöitä. Historialliset kerrostumat, historiallisen kumpuavat tarinat sekä omaleimaiset kaupunginosat ovat osa tätä rakennetta. Helsingille vireä ja vetovoimainen keskusta on erittäin tärkeä, ja sen kehitystä tuetaan myös matkailun ja tapahtumien kautta.

Helsingin menestyksen ehtona on kiihtyvässä kansainvälisessä kilpailussa pärjääminen. Suomeen suuntautuvan matkailun kehittäminen on kansantalouden ja kaupungin näkökulmasta tehokkain tapa lisätä matkailusta saatavia tuloja. Panostukset myös kansainvälisten suur tapahtumien, kongressien ja yritystapahtumien saamiseen Suomeen kannattavat, sillä niihin osallistuvien rahankäyttö on suurempaa kuin perinteisen vapaa-ajan vierailijoiden ja viipymä on pidempi. Kansainvälisen matkailun ja tapahtumien edistäminen tukee lisäksi investointien, yritysten ja osaajien houkuttelutyötä.

Helsingin elinvoimaisuuden ja veto-voiman vahvistamisen kannalta on erittäin tärkeää, että Helsingistä kehittyy entistäkin elävämpi ja kiinnostavampi tapahtumakaupunki kaupunkilaisten ja erilaisten asiakkaiden näkökulmista. Tapahtumat houkuttelevat paikallisten asukkaiden lisäksi niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin vierailijoita. Kiinnostavat, monimuotoiset, korkealaatuiset ja toimivat tapahtumat toimivat myös motiivina tulla Helsinkiin nauttimaan tapahtuman ohella monipuolisista majoitusvaihtoehdoista sekä erilaisista ravintola- ja ohjelmapalveluista.

Helsingin tunnettuutta, veto-voimaa ja ennen kaikkea elinvoimaisuutta rakennettaessa matkailu ja tapah-

tumat ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa. Alat ruokkivat ja tukevat toisiaan erityisesti Helsingin kilpailukyvyyn vahvistamisen näkökulmasta.

A.1. Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista

Kotimaan markkinoiden kasvupotentiaali on rajallinen. Kotimaan matkailu toimii kuitenkin kysyntää synnyttävänä markkinana esimerkiksi kansainvälisen poliittisen tilanteen muuttuessa ja kansainvälisiltä markkinoilta tulevan kysynnän vaihdellessa. Kasvua aikaansaadaan panostamalla erityisesti erilaisiin kansainvälisiin kohderyhmiin, joille korostetaan Helsingin arvopohjaa, vahvuuksia ja vastuullisuutta. Valitut kohderyhmät etsivät aitoa ja kestävästä kokemuksesta, ovat uteliaita ja kiinnostuneita paikallisesta kulttuurista ja tarinoista. Helsingissä urbaani syke ja luonnonrauha kohtaavat tasapainossa. Vastuullisuuden ja riskienhallinnan näkökulmasta yhdenkään markkina-alueen tai kohderyhmän ei tulisi ylikorostua.

Helsinki Partners toteuttaa oman strategian ja vuosisuunnitelman mukaisesti kansainvälistä matkailumarkkinointia yhteistyössä kaupungin kanssa. Tutkimusten perusteella Helsingille vastaanottavaisimmat yleisöt löytyvät Euroopasta (Iso-Britannia, Saksa ja Ranska) sekä Japanista. Näiden lisäksi erityisesti mediatyötä ja matkanjärjestäjämyyntiä tullaan tekemään USA:ssa sekä taktista markkinointia Ruotsissa ja muilla lähimarkkinoilla. Viime kädessä markkinoinnin maakohtainen kohdennus perustetaan tutkimusdataan ja arvioon maailman tilanteesta. Helsinkiläisiä ja kotimaan matkailijoita palvelemaan muun muassa Myhelsinki.fi -verkkopalvelun, sosiaalisen median ja matkailuneuvonnan kautta. Samalla hyödynnetään Helsingin tapahtumia kaupungin veto-voiman lisäämisessä sekä sesonkivaihtelun tasaamisessa ja vierailijoiden viipymän pidentämisessä.

A.2. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin elävyyttä ja elinvoimaa

Tapahtumilla on merkittävä rooli Helsingin viihtyisyyden, elinvoiman ja veto-voimaisuuden rakentamisessa niin kaupunkilaisten kuin vierailijoiden näkökulmasta. Helsingin mielikuvaa rakennettaessa hyödynnetään entistä enemmän tapahtumia ja niiden markkinointia ja viestintää. Tavoitteena on Helsinki, jonka tapahtumatarjonta on mahdollisimman laaja, kiinnostava ja monipuolinen muun muassa erilaisten tapahtumakonseptien ja kokeilujen kautta. Ympäri- ja laajasti ympäri Helsinkiä ydinkeskustasta eri kaupunginosiin levittäytyvät tapahtumat vahvistavat Helsingin ja helsinkiläisten yritysten elinvoimaisuutta ja tuovat niin asukkaita kuin vierailijoiakin yhteen lisäten näin yhteenkuuluvuutta ja myös keskinäistä ymmärrystä. Tapahtumallisuutta ja sen tuomaa elinvoimaa vahvistetaan Helsingissä erillisellä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan koronasta toipumiseen liittyvällä kokonaisuudella.

A.3. Kansainväliset kongressit ja suur tapahtumat kasvun moottoreina

Kansainvälisen tapahtumatoiminnan hyödyntämisen kaupungin strategisten tavoitteiden edistämisessä sekä vaikuttamismahdollisuuksien ja kasvun aikaansaamisessa on keskeistä. Kansainvälisten tapahtumien taloudelliset vaikutukset ovat myös merkittäviä. Kasvua haetaan sekä kansainvälisistä suur tapahtumista että kongresseista ja yritystapahtumista. Kansainvälisten tapahtumien avulla vahvistetaan Helsinki-brändiä sekä kaupungintunnettuutta ja houkuttelevuutta. Kongressien ja suur tapahtumien kautta saatava kansainvälisen tunnettuuden lisääntyminen ja näkyvyys, verkostojen vahvistuminen ja osaamisen kasvu ovat kaupungille arvokkaita hyötyjä.

Helsingille tunnusomaista on työperäinen matkailu. Noin puolet rekisteröidyistä yöpymisistä muodostuu työperäisestä matkustuksesta ja niistä neljännes kansainvälisestä kongressimatkustuksesta. Työperäisen matkustuksen rooli voi tulevaisuudessa olla yhä merkittävämpi siitä huolimatta, että lyhytkestoiset kokoukset järjestettäisiin virtuaalisina. Työperäiseen matkailuun voidaan myös yhdistää vapaa-ajan matkailun elementtejä ja samalla pidentää vierailijan viipymää.

Helsingissä panostetaan urheiluun ja kulttuuriin linkittyvään tapahtumallisuuteen, joka on globaalisti merkittävää ja kasvavaa liiketoimintaa. Kansainväliset suur tapahtumat toimivat kiinnostavien sisältöjensä lisäksi loistavina alustoina erilaisille toimintoille ja innovaatioille, joilla edistetään niin yhteiskunnan, kaupunkien, urheilun, kulttuurin kuin yritystenkin tavoitteita. Kansainvälisten suur tapahtumien tavoitteet liittyvät esimerkiksi maakuvatyöhön,

elinkeinotoimintaan ja työllisyyteen, yhteisöllisyyteen, matkailuun tai liikunnan olosuhdekehitykseen.

A.4. Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajana

Helsingin vetovoimatekijät ovat moninaiset. Kaupungin kulttuurielämä ja -tarjonta on kiinnostavaa ja monipuolista. Ainutlaatuisen kaupunkikulttuurimme pohjalta pystytään entistä paremmin rakentamaan Helsingin omaleimaisuutta, joka tekee kaupungista ympärivuotisesti houkuttelevamman, kasvattaa kulttuurista ymmärrystä ja edistää myös kaupunkilaisten sitoutumista omaan kotikaupunkiinsa. Luonto ja merellisyys ovat kiinteä osa Helsinkiä ja sen kulttuuria, ja ne ovat avainasemassa Helsingin veto-voiman kasvattamisessa.

Tavoitteena on vahvistaa mielikuvaa Helsingistä elävänä ja sykkivänä kaupunkikulttuurin keskuksena. Esimerkiksi Oodin ja arkkitehtuuri- ja designmuseon kaltaiset kohteet, teemakävelykierrokset, vastuulliset kaupunkitapahtumat, kuvataiteen kohteet ja tapahtumat kuten Helsinki Biennaali, saaristoelämykset kuten retkeily ja saunat (saunaperinteen Unesco-status) ovat kiinnostavia sisältöjä. Luonto ja erityisesti ainutlaatuisen urbaanin kaupunkiympäristön ja luonnon yhdistelmä, ns. Urban Nature, nostetaan merkittävämpään rooliin Helsingin kansainvälisenä vahvuutena ja veto-voimatekijänä. Merellinen Helsinki säilyy yhtenä kaupungin keskeisimpänä kehittämisen osa-alueena, Suomenlinna sen helmenä. Helsingin yöelämän ja yötalouden kehittämistä jatketaan osana kaupungin eri toimintoja. Matkailu ja tapahtumat ovat osa yötalouden kehittämistä, mutta ensisijaisesti yön kehitys kytkeytyy kaupungin palvelukehitykseen.

Kansainvälisesti, mutta myös alueellisesti, ruoka on noussut merkittäväksi matkailun veto-voimatekijäksi. Helsingissä on useita innovatiivisia ravintoloita, korkeatasoinen ja monipuolinen ruokatarjonta, kiinnostavia kauppahalleja, toreja ja muita ruokakulttuurin alueita sekä ruokaelämysten tuottajia. Ruokamatkailuun panostaminen edistää matkailu- ja elintarvikkealan kilpailukykyä, elinvoimaista kaupunkikulttuuria, ruokakulttuurimme tunnettuutta ja imagoa sekä myönteisen Helsinki-kuvan vahvistamista. Ruoka, ravintolat ja ruokamatkailutuotteet ovat osa Helsingin kansainvälisen mielikuvan vahvistamista.

Tapahtumien, ravintoloiden ja matkailualan toimijoiden välistä yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään siten, että kaikki toimijat hyötyvät toisistaan. Yhteistyön tiivistämisellä aikaansaadaan helsinkiläisille ja vierailijoille entistä mieleenpainuvampia vastuullisia ruokaelämyksiä ja kasvatetaan edelleen kaupungin veto-voimaa.

A.5. Hyvät liikenneyhteydet ja sujuvat asiakaspolut kilpailukyvn perusedellytyksinä

Suomi on liikenneyhteyksien näkökulmasta saari. Helsingin hyvä liikenteellinen saavutettavuus on matkailuelinkeinon ja kansainvälisesti kiinnostavien tapahtumien elinehto. Vierailijan ja tapahtumakävijän matkakäyt, asiakaspolku kohteessa ja niistä syntyvä kokemus muodostuu kymmenien eri toimijoiden kokonaisuudesta. Toimivilla matkakäytjuilla, hyödyntäen julkista liikennettä ja pyöräilyn mahdollisuuksia sekä palveluiden digitaalisen saatavuuden kautta voidaan edistää asiakaslähtöisen polun muodostumista Helsinkiin ja sen tarjoamiin elämyksiin. Kaupunki voi toimia eri toimijoiden yhteen kokoajana ja kokonaisvaltaisen asiakaskokemuksen edistäjänä kehittämällä destinaatitason vierailijakokemuksen johtamisen

toimintamallin. Myös matkailuneuvonnan roolia osana asiakaskokemuksen johtamista lisätään tukeutulla etenkin digitaalisiin ratkaisuihin.

Yhteistyötä Finavian ja Helsingin Sataman kanssa tiivistetään uusien lento- ja laivareittien ja operaattorien houkuttelemiseksi sekä vakiinnuttamiseksi. Yhdessä Helsingin Sataman kanssa varmistetaan kansainvälisten risteilyasiakkaiden vierailun sujuvuus panostaen erityisesti kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvaan liikkumiseen ja julkiseen liikenteeseen. Keskeisessä roolissa erityisesti keskustan asiakaspolkujen kehittämisessä on Helsingin Sataman kehittämissuhtelman toimeenpano ja jatkokehitys. Tämä kehitystyö vaikuttaa osaltaan muun muassa tulevaan arkkitehtuuri- ja design-museoon sekä Kauppatorin alueen toiminnallisuuteen.

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

Helsinki on sitoutunut kaikessa toiminnassaan kestävyteen. Monilla kansainvälisillä mittareilla mitattuna Helsinki ja matkailu sekä tapahtumat sen osana, pärjäävät hyvin kestävä kehityksen saralla. Kestävyttä kehitetään ekologisesta, sosio-kulttuurisesta ja taloudellisesta näkökulmasta. Kestävä kohteen ja toimintojen edistäminen vaativat myönteisten vaikutusten vahvistamista ja kielteisten vaikutusten minimoimista. On huomioitava, että kestävyys ja kasvu eivät ole toistensa vastakohtia. Kulttuurisesti, sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti vastuullisilla valinnoilla voidaan saavuttaa kasvua esimerkiksi yritystoiminnan kannattavuudessa. Kestävä kasvu ja uudistuminen toteutuvat, jos julkiset ja yksityiset alojen toimijat sekä kuluttajat vastuullisesti ja pitkäjänteisesti muuttavat toimintatapojaan. Onnistuminen vaatii lisäksi suunnitelmallisuutta, mittaamista, seuranta, viestintää sekä yritysten ja muiden toimijoiden tukemista polulla kohti toiminnan sertifiointia ja jatkuvaa kehittämistä. Matkailu ja tapahtumien kestävyden edelläkävijänä ja tulevaisuuden haasteiden ratkaisijana Helsinki voi saavuttaa merkittävää kilpailuetua. Tämä tukee myös elinkeinopolitiikan painopistettä kehittää globaalisti merkityksellisiä ongelmia ratkaisevaa liiketoimintaa.

B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030. Myös matkailu- ja tapahtuma-alojen on vastattava globaaliin ilmastokriisiin omilla toimillaan. Olemalla edelläkävijä, Helsinki voi saavuttaa merkittävää kilpailuetua. Samalla Helsinki voi olla aktiivinen hiilijalanjäljen edistäjä globaalissa mittakaavassa.

Matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävyden kehittäminen on läpileikkaava kokonaisuus. Poikkileikkaavan yhteistyön lisääminen onkin tarpeellista jo olemassa olevan yhteistyön lisäksi. Perustamalla kaupunkiin matkailu- ja tapahtuma-alojen yhteinen kestävyden toimintaryhmä saadaan kestävyden edistämiseen suunnitelmallisuuden ja pitkäjänteisyyden lisäksi laaja-alaista osaamista. Myös kansainvälisen yhteistyön edistäminen on keskeisessä asemassa parhaiden käytäntöjen jakamisessa ja hyödyntämisessä sekä uuden tiedon ja osaamisen synnyttämisessä. Tärkeitä toimia ovat muun muassa hiilijalanjälkilaskureiden edelleen kehittäminen ja laaja-alainen käyttöönotto sekä hiilikompensoinnin laaja-alainen edistäminen.

Raportointiin panostamalla voidaan lisätä tärkeiden sidosryhmien tietoisuutta ja ymmärrystä tehdyistä toimista. Jatkossa matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävä kehityksen edistymisen raportoidaan vuosittain omana osakokonaisuutenaan normaalin vuosiraportoinnin yhteydessä.

B.2. Helsinkiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä

Helsinkiläisten hyvinvoinnin tulee olla kaiken kehittämisen lähtökohtana. Matkailu- ja tapahtuma-alat vaikuttavat kaupunkiin monilla myönteisillä tavoilla. On kuitenkin myös mahdollista, että matkailijat tai tapahtumiin osallistuvat aiheuttavat kielteisiä vaikutuksia. Samalla kun Helsinki iloitsee monimuotoisuudesta ja kansainvälisyyden lisääntymisestä, tulee varmistaa kulttuurisesti kestävä matkailun kehittyminen. Ennen koronapandemiaa liikaturismi oli merkittävä ilmiö monissa eurooppalaisissa kaupungeissa ja tapahtumista aiheutuvat ympäristön ja liikkumisen haitat saattoivat kuormittaa asukkaita liikaa. Näiden hallinnassa voidaan hyödyntää esimerkiksi liikkumisdataa.

Helsinkiläisten hyvinvointi ja viihtyminen kotikaupungissaan on oltava vuorovaikutteisen kehittämisen ja päätöksenteon ytimessä. Kaupunki panostaakin aktiiviseen vuoropuheluun asukkaiden kanssa. Yhteistyötä stadiluotsien kanssa tiivistetään matkailun ja tapahtumien näkökulmasta, jotta asukkaat ja yhteisöt saadaan paremmin mukaan kehittämistyöhön. Asukkaiden tyytyväisyyttä suhteessa matkailuun ja tapahtumiin mitataan säännöllisesti. Lisäksi paljon keskustelua aiheuttanut Airbnb-tyyppinen majoitus tulee olemaan aktiivisen seurannan ja kehittämisen kohde.

Helsinki on turvallinen ja yhdenvertainen matkailu- ja tapahtumakohde monellakin tavalla, erityisesti jos verrataan moniin muihin kohteisiin maailmalla. Kaupungin tulee viestiä arvoistaan ja toimintatavoistaan kansainvälisesti uskottavasti. Tätä kautta Helsinki saa kilpailuetua matkailu- ja tapahtumakaupunkina, johon kaikki ovat tervetulleita iästä, seksuaalisesta suuntautumisesta, uskonnosta, kulttuurista tai erityistarpeista huolimatta. LGBTQ-yhteisö muodostaa merkittävän matkailullisen kohderyhmän, joka usein jakaa samaa arvopohjaa kuin mitä Helsinki kaupunkina pyrkii edustamaan. Esteettömien palveluiden olemassaolo ja niistä viestiminen ovat tärkeitä monien

eri kohderyhmien näkökulmasta, sillä jopa neljännes matkailijoista tarvitsee matkoillaan esteettömiä palveluita. Olemassa olevat ohjelmat, kuten Valitse vastuullisemmin sekä Sustainable Travel Finland tukevat tätä kehitystä.

B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna

Jotta matkailuelinkeino ja Helsinki matkailukohteena pystyvät vastaamaan muutuvaan kysyntään ja turvaamaan tulevaisuutensa, on kehityksen oltava kestävä. Matkailuyritysten ja muiden toimijoiden tulee muokata toimintaansa yhä vastuullisempaan suuntaan. Lisäksi työ tulee tehdä uskottavasti ja mahdollistaa tulosten mittaaminen. Helsingin tulee matkailukohteena myös kehittää entisestään omaa toimintaansa kestävyden eri osa-alueilla. Kansallinen Sustainable Travel Finland -ohjelma tarjoaa yrityksille ja matkailukohteille kestävä matkailun kehittämisen työkalupakin, jonka avulla muun muassa kestävien toimenpiteiden ja valintojen omaksuminen sekä aktiivinen työ kulutuksen vähentämiseksi ja toiminnan optimoimiseksi tulee osaksi arkea. Se antaa myös kattavaa tietoa kestävyden edistymisestä kaupungissa ja Suomessa. Ohjelma sisältää matkakohteille yhteensä 209 kestävyteen liittyvää kysymystä. Helsinki matkailukohteena tavoittelee Sustainable Travel Finland (STF) -merkkiä vuoteen 2025 mennessä.

Kansainvälisen näkyvyyden, vertailtavuuden ja uskottavuuden näkökulmasta tavoitellaan Global Destination Sustainability (GDS) -indeksin kärkipaikkaa vuoteen 2025 mennessä. Indeksiksi on kansainvälinen, erityisesti matkakohteille räätälöity kestävyttä mittaava indeksi, joka muodostuu neljästä pääkategorista: ympäristö, sosiaalinen vastuullisuus, yritykset, kohteen johtaminen. Indeksiksi sisältyy 71 indikaattoria. Vuonna 2021 Helsingin sijoitus oli 16/73. Helsinki tekee monia asioita jo nyt erittäin hyvin kuten ympäristöön liittyviä asiakokonaisuuksia, mutta monissa kohdissa raportointi, mittaaminen ja englanninkielisen materiaalin puute ovat olleet aikaisempien vuosien haasteita. Järjestelmällisellä ja pitkäjänteisellä panostuksella kansainvälisen indeksin kärkipaikka on mahdollinen.

Valitse vastuullisemmin -palvelu MyHelsinki.fi-sivustolla on saavuttanut jo tärkeän roolin niin yritysten vastuullisuuden polulla kuin kansainvälisen median keskuudessa. Palvelun näkyvyyttä tulee kuitenkin lisätä ja palvelussa mukana olevien toimijoiden määrää kasvattaa merkittävästi, jotta vastuullisten valintojen tekeminen olisi mahdollisimman helppoa paikallisille ja vierailijoille.

Kaikilta Helsingin kumppanuustapahtumilta vaaditaan jatkossa Ekokompassin tai vastaavan ympäristö-ohjelman käyttöönottoa, ja muita tapahtumia ohjataan Valitse vastuullisemmin -palvelun käyttöön.

B.4 Osaavan työvoiman saatavuus on toimialojen elinehto

Jo ennen koronapandemiaa matkailu- ja tapahtuma-alojen työvoimahaasteisiin ovat vaikuttaneet monet eritasoiset muutosvoimat, kuten ikäluokkien pientyminen, alhainen työperäinen maahanmuutto, digitalisaation vaikutukset työtehtäviin ja osaamisvaatimuksiin, globaali keskinäisriippuvuus sekä talouden muutokset. Lisäksi pandemian seurauksena suuri määrä työntekijöitä on siirtynyt toisille toimialoille töihin tai lähtenyt opiskelemaan uutta alaa. Työvoiman saatavuus on muuttunut akuutiksi kasvun esteeksi. Palkkataso, työolosuhteet, kohtuuhintaisen asunnon saaminen ja alojen yleinen vetovoima vaikuttavat alojen työvoimahaasteeseen. Ilman selkeitä panostuksia osaavan työvoiman varmistamiseksi, alat eivät pääse halutulle kasvu-uralle.

Haaste tulee ratkaista kaupungin, ministeriöiden, virastojen, oppilaitosten, työmarkkinajärjestöjen ja muiden sidosryhmien moninaisilla toisistaan täydentävillä toimenpiteillä. Tällä yhteistyöllä pyritään löytämään ratkaisuja työvoiman saatavuus- ja kohtaamishaasteeseen. Helsinki voi olla nykyistä merkittävämmässä roolissa yhteistyön edistäjänä varsinkin, kun työllisyyden kuntakokeilun myötä kaupunki voi kehittää palveluja oman alueensa työnhakijoiden ja työnantajien tarpeista käsin sekä kohdentaa resursseja uudella tavalla. Tämän lisäksi Helsingin kaupungin roolia merkittävänä tapahtuma-alan osaavan työvoiman ja -yrittäjien kouluttajana ja -tiedon kasvattajana tulee entisestään vahvistaa. On myös tärkeää, että reilujen työehtojen kehittämistä jatketaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Matkailu- ja tapahtuma-alojen työllisyyden parantamiseksi keskeisiä toimenpiteitä ovat alojen veto- ja pitovoiman kasvattaminen sekä työperäisen maahanmuuton ja monimuotoisuuden lisääminen.

B.5 Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys

Turvallisuuden merkitys asiakkaiden päätöksenteossa tulee entisestään korostumaan, oli kyseessä sitten terveysturvallisuus, epävarmuus maailman turvallisuustilanteesta, kyberturvallisuusuhka, ohjelmopalveluiden ja tapahtumien turvallisuus tai yleinen turvallisuuden tunne. Turvallisuuteen panostaminen tuo

myös taloudellista hyötyä, sillä sen eteen tehdyn työn hyödyt heijastuvat vetovoimaan, asiakasmääriin sekä matkailun ja tapahtumien laatuun. Tämä vaatii kuitenkin merkittävää panostusta ja yhteistyötä koko ekosysteemin kanssa, mukaan lukien eri viranomaiset.

Helsinki on toteuttanut Matkailun turvallisuusjohtamisen kehittämissuunnitelman, joka valmistui loppuvuodesta 2021. Suunnitelma tukee myös tapahtumien turvallisuuden kehittymistä. Toimeenpantavas-

sa kehittämissuunnitelmassa kuvataan esimerkiksi turvallisuusjohtamisen minimikriteerit, turvallisuusryhmän perustaminen, turvallisuusjohtamisen yhteinen malli, turvallisuuden viestintä sekä vaikutusten mittaaminen. Suomen maantieteellinen sijainti Venäjän naapurimaana vaikuttaa Suomen ja Helsingin mielikuvaan erityisesti turvallisuuden osalta. Helsingin kansainvälisessä viestinnässä ja markkinoinnissa turvallisuuden vahvistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Helsinki valittiin vuonna 2019 Euroopan älykkäimmäksi matkakohteeksi (European Capital of Smart Tourism). Helsingillä onkin nyt kaikki mahdollisuudet nousta maailman älykkäimmäksi ja toimivimmaksi vierailukohteeksi yhteistyössä yritysten, tiedeyhteisön ja kaupunkilaisten kanssa.

Kehittämisessä ja uudistumisessa digitaalisuus ja uudet teknologiat nousevat ratkaisevaan rooliin. Digitaalisia ratkaisuja hyödyntävät yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät myös muita nopeammin. Digitaalinen kehitys muokkaa matkailu- ja tapahtuma-aloja koko ajan. Samalla, kun suomalaiset hyödyntävät kansainvälisiä palveluja ja teknologiaa, on kehitettävä paikallista osaamista ja tuettava uusien kotimaisten innovaatioiden syntymistä. Älykäs vierailukohde tarjoaa myös asiakkaille sujuvimman polun haaveilusta elämysten käyttäjäksi.

Tiedon hyödyntäminen suunnitelmallisesti eri päätöksenteon vaiheessa niin kaupunkikonsernin sisällä kuin matkailu- ja tapahtuma-alojen yrityksissä on ensiarvoisen tärkeää uudistumisen, kasvun ja kilpailukykyyn kannalta. Matkailu- ja tapahtuma-alojen tiedolla johtamiseen ja digitaalisuuteen liittyvää osaamista tuleekin nostaa kunnianhimoisesti. Lisäksi ekosysteemien toimijoiden yhteistyöllä ja kannustamalla heitä rohkeisiin pilotteihin ja innovointiin, voidaan saada aikaan jotain ainutlaatuista. Kaupungin toimintaympäristön tulee olla toimiva, ja sen tulee tarjota toimijoille kasvun ja uudistumisen mahdollisuuksia ja sujuvia polkuja kaupungin tarjoamien palvelujen pariin.

Helsingin kaupungilla on monta erilaista roolia kaupungin tapahtumallisuudessa; Helsinki voi toimia tapahtumissa mahdollistajana, alustana tai esimerkiksi isäntäkaupunkina. Moninaisten roolien vuoksi tapahtumallisuuden toteuttamiseen tarvitaan kaupungin sisäisten verkostojen toimivuutta ja sitouttamista sekä eri rooleihin resurssointia ja vastuunkantoa läpileikkaavasti yli organisaatio- ja yksikkörajojen. Toimiva tapahtumaympäristö on kaupunkimme vahvuus ja tapahtumaekosysteemin kehittymisen edellytys. Kaupungin toimivuuden ovat osoittaneet muun muassa monet täällä järjestetyt isot kansainväliset suur tapahtumat. Tapahtumien kontekstissa toimivuus tarkoittaa ennen kaikkea kaupungin oman toiminnan jatkuvaa kehittämistä, digitaalisten työkalujen hyödyntämistä ja tiivistä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa.

C.1. Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon

Tiedolla johtaminen on elinehto, jotta kansainvälisessä kilpailussa voidaan menestyä. Tietoa tarvitaan niin kaupunkiympäristön ja kaupungin toimintojen kehittämisen tueksi kuin eri toimijoiden osaamisen, tuotekehityksen ja liiketoiminnan kehittämiseksi. Myös kaupungin oma päätöksenteko perustuu laaja-alaiseen dataan. Tiedolla johtaminen sisältää datan hallintaa, mutta erityisesti sen analysointia ja hyödyntämistä päivittäisessä johtamisessa. Tiedolla johdettuna toiminnassa on mahdollista löytää innovatiivisia ratkaisuja muun muassa toimintaympäristön, asiakaskokemuksen ja saavutettavuuden parantamiseen sekä pullonkaulojen tunnistamiseen. Myöskään kestävyttä ei voida kehittää ilman dataa, siitä jalostettuja analyysejä ja edelleen niihin perustuvaa päätöksentekoa. Tiedon avulla toteutetaan myös vaikuttavaa edunvalvontaa tuoden esille Helsingin asema Suomen suurimpana matkailukohteena. Helsinki on ollut pitkään edelläkävijä tiedon avoimessa jakamisessa muun muassa Helsinki Region Infoshare -palvelun sisältöjen kautta. Tätä työtä on tarpeen jatkaa, mutta myös laajentaa ja syventää huomioiden matkailu- ja tapahtuma-alojen erityistarpeet ja -piirteet.

Matkailun ja tapahtumien kehittämisen tueksi toteutetaan tiedolla johtamisen työkalu yhteistyössä kaupungin sisäisten toimijoiden sekä kaupunkiorganisaation ulkopuolisten sidosryhmien kanssa. Kaupungin sisäiseen tiedolla johtamiseen osaamiseen panostetaan. Samoin elinkeinon osaamista tuetaan erityisesti Helsingin tekijät -verkoston kautta.

C.2 Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta

Kaupungissa tulee tehdä kokonaisvaltaista, entistä suunnitelmallisempaa ja pitkäjänteisempää matkailun ja tapahtumien kehittämistä osana kaupunkiympäristön suunnittelua ja rakentamisesta. Kaupungin tulisi muun muassa hahmottaa paremmin, miten hotellimarkkinat kehittyvät eri alueilla ja ottaa huomioon esimerkiksi selkeät puutteet tarjonnassa tai mahdolliset liikamatkailun haasteet. Samoin tulisi määritellä tarkemmin mitkä ovat parhaita paikkoja keskittää ravintolatoimintaa. Tapahtumille sopivimmat paikat tulee määritellä niin melun, liikenteen kuin tilantarpeen

näkökulmista. Lisäksi tapahtumien järjestämisen näkökulmasta tulee varmistaa, että kaupungissa on riittävästi toimivia sisä- ja ulkotiloja. Luontokohteiden kartoitus ja määrittely matkailun sekä kohteiden kantokyvyn näkökulmasta on huomioitava suunnitelmassa. Samaten kysymykset leirintäalueen sijainnista sekä kaupungin omistamien kiinteistöjen matkailu- tai tapahtumakäytöstä tulee ratkaista osana kokonaiskuvaa. Eri kaupunginosien rooliin matkailussa ja tapahtumissa on otettava kantaa; esimerkiksi Arabianrannan potentiaali matkailukohteena on tällä hetkellä alihyödynnetty. Kokonaisvaltaiseen suunnitteluun tulisi sisällyttää myös kaupungin keskustan ulkopuoliset tapahtuma-alueet ja niiden käyttö osana kaupungin tapahtumallisuutta. Myös esimerkiksi terrassien sijoittelu ja yöelämän tarpeet liittyvät kokonaisuuteen. Ennen koronaa esiintyneen liikaturismin haasteen huomioiminen edellä kuvattuja kokonaisuuksia suunniteltaessa on tärkeää.

Lyhyen ajan sisällä Helsinkiin on valmistunut tai valmistuu useita uusia hotelleja. Koronapandemia on tuonut epävarmuutta osaan hotellihankkeista. On kuitenkin tärkeää huomata, että Helsinki on edelleen hotellikapasiteetin kannalta merkittävästi pienempi kohde kuin esimerkiksi Tukholma ja Kööpenhamina. Matkailun kansainvälisen kasvun mahdollistamiseksi, Helsingin kiinnostavuus, Finnairin Aasia-strategia (Ukrainan sodan johdosta strategian tarkastelu ajankohtaista), Finavian merkittävät panostukset lentoasemalle, hyvä saavutettavuus ja sijoittajien jatkuva kiinnostus tukevat sitä, että Helsingillä on varaa kasvattaa ja monipuolistaa hotellikapasiteettiaan epävarmoista ajoista huolimatta.

Matkailun ja tapahtuma-alueiden kehittämisen pitkän tähtäimen tavoitteiden tueksi, missä huomioidaan laajasti muun muassa yllä mainitut kehittämisen osa-alueet, laaditaan kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma ns. Master Plan. Lisäksi kaupunki huolehtii luovuttaessaan tonttejaan ja järjestäessään suunnittelukilpailuja ja muita kilpailuja, että kaavoituksen ja kilpailujen ehdoilla mahdollistetaan uusien toimijoiden ja konseptien sijoittuminen Helsinkiin. Helsinki Partners jatkaa aktiivisesti hotellihankkeiden edistämistä ja koordinoitua. Helsinkiin investoivilta majutusalan toimijoilta edellytetään sitoutumista kansainvälisesti tunnustettuihin ympäristösertifikaatteihin.

C.3 Helsinki on toimiva tapahtumien alusta

Tapahtumallisuuden kehityksen ytimessä on helpous ja digitaalisuus tapahtumajärjestäjän näkökulmasta. Helpous tarkoittaa muun muassa ennustettavuutta, helpommin ymmärrettäviä tuki- ja yhteistyömalleja, sujuvuutta yhteydenpidossa ja informaation löytämisessä, tukea kasvussa ja kansainvälistymisessä sekä tapahtumien huomioimista kaupunkisuunnittelussa ja kaupungin oman infrastruktuurin kehittämisessä. Tapahtumallisuuden ”yhden luokun periaate” tarkoittaa kaupungin toimesta rakennettavia selkeitä toimintamalleja ja ohjeita tapahtumajärjestäjille. Tämä konkretisoituu erityisesti asiakaslähtöisten digitaalisten sisältöjen ja kehitettävien toimintamallien ja työkalujen kautta.

C.4 Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämällä lisää kilpailukykyä

Matkailu- ja tapahtuma-alat digitalisoituvat voimakkaasti koko ajan. Kilpailussa pärjääminen vaatii jatkuvia investointeja muun muassa tuotteiden ja palveluiden löydettävyyteen, monikanavaisuuteen ja automaatioon. Valmistautuminen virtuaalisen todellisuuden ja tekoälyn hyödyntämiseen tulee aloittaa viimeistään nyt. Myös tiedolla johtaminen ja yleinen digitaalinen kyvykkyys kulkevat tiiviisti käsi kädessä.

Kaupungin rooli keskeisenä toimijana eri järjestelmien integraatioiden edistäjänä on tärkeä tunnistaa. Yritysten digitaalisen tuotetarjonnan syntymistä ja tuoteinventaarion jakamista tuetaan muun muassa osana Visit Finlandin DataHubin ja MyHelsinki Open Apin kehitystyötä ja osaamisen kasvattamisen kautta.

C.5 Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatiotoimintaa kiihdyttämällä

Helsinki on yksi Pohjois-Euroopan johtavista startup-keskittymistä. Matkailu- ja tapahtuma-alojen kokonaisuus puolestaan muodostaa yhden kaupungin tärkeimmistä toimialoista. Nämä kaksi kokonaisuutta yhdistämällä myös muihin toimialoihin, voidaan synnyttää uusia innovaatioita ja yrityksiä. Kaupunki voi toimia nykyistä aktiivisemmin uusien innovaatioiden ja kokeilujen alustana.

Helsingin kaupungin tavoitteena on törmäyttää matkailu- ja tapahtuma-alojen yrityksiä ja toimijoita muiden alojen yritysten ja erityisesti startup-yritysten kanssa. Lisäksi kaupunki tunnistaa kaupungin testbed-toiminnan hyödyt matkailussa ja tapahtumissa. Luomalla uusia mahdollisuuksia yrityksille ja yhteisöille pilotoida tuotteita ja palveluita kaupungin toimintaympäristössä voidaan synnyttää uutta liiketoimintaa ja lisätä myös digitaalista kyvykkyyttä. Esimerkiksi kaupungin tapahtumat ja muiden tahojen järjestämät tapahtumat, joissa kaupunki on mukana, voivat toimia alustoina erilaisille piloteille. Parhaimmillaan kokeilutoiminnan tuloksena kehittyvät menestyviä yrityksiä, jotka pystyvät luomaan uusia asiakaskohderyhmiä palvelevia tuotteita.

6. Toimintaohjelman laadinta ja seuranta

Toimintaohjelman laadinta

Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma hyväksyttiin Helsingin kaupungin elinkeinojaostossa xx.2022.

Toimintaohjelman tekemistä johdettiin yhdessä elinkeino-osaston matkailuysiköstä sekä viestintäosaston brändiysiköstä. Toimintaohjelmaa työstettiin laajasti koko ekosysteemiä osallistaen. Toimintaohjelmaa käsiteltiin muun muassa seuraavissa ryhmissä:

- Helsingin tekijät -verkosto, joka koostuu noin sadasta matkailualan yrityksestä.
- Helsingin matkailun neuvoa-antava työryhmä, joka muodostuu noin kahdestakymmenestä helsinkiläisestä matkailuyrityksestä tai muuten merkittävästä alan toimijasta.
- Kaupunkikonsernin matkailun yhteistyöryhmä, joka muodostuu kaupungin eri toimialojen ja yksiköiden keskeisistä päälliköistä, jotka osaltansa vaikuttava matkailun kehittämiseen kaupungissa. Keskeisiä toimijoita ovat mm. Kaupunkiympäristön toimiala sekä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala.
- Tapahtumien yhteistyöryhmät eli tapahtumien koordinaatioryhmä sekä tapahtumien kenttäryhmä.

Toimintaohjelmaa käsiteltiin lukuisissa pienemmissä työryhmissä, joissa osallistettiin ennen kaikkea kaupungin eri toimialojen edustajia sekä kaupunkikonsernin toimijoita. Näitä olivat mm.:

- Helsinki Partners Oy
- Kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialat
- Helsingin Tapahtumasäätiö sr
- Helsingin Kaupunkitilat Oy
- HAM Helsingin kaupungin museo
- Helsingin Satama

Toimintaohjelmaa työstettiin myös muun muassa Helsingin matkailuseminaarissa ja muissa laajalle joukolle avoimissa tilaisuuksissa. Ennen elinkeinojaostoon vientiä toimintaohjelmaa käsiteltiin myös

elinkeino-osaston ja viestintäosaston johtoryhmissä sekä Helsingin kaupungin johtoryhmässä.

Kaikkea ei keksitty uudestaan, vaan työssä hyödynnettiin myös aikaisempia matkailun ja tapahtumien tiekarttoja. Toimintaohjelmassa hyödynnettiin lisäksi jo aikaisemmin valmistunutta Kestävän matkailun toimintaohjelmaa, joka ei koronasta johtuen mennyt lopulliseen päätöksentekoon. Työssä otettiin myös hyvin laajasti huomioon muiden toimijoiden toimintaohjelmia sekä strategioita. Nämä ovat kuvattuna liitteessä 3.

Paikallisten asukkaiden näkemykset on myös huomioitu toimintaohjelmaa laadittaessa. Säännöllisesti toteutettavan asukaskyselyn avulla on löydetty helsinkiläisten näkökulmasta tärkeimmät kehittämiskohteet.

Toimintaohjelmaa työstettiin myös muun muassa Helsingin matkailuseminaarissa ja muissa laajalle joukolle avoimissa tilaisuuksissa. Ennen elinkeinojaostoon vientiä toimintaohjelmaa käsiteltiin myös elinkeino-osaston ja viestintäosaston johtoryhmissä sekä Helsingin kaupungin johtoryhmässä.

Toimintaohjelmasta on tehty yritysvaikutusten arviointi sekä SDG -analyysi.

Julkaisu, seuranta ja jalkautus

Toimintaohjelma julkaistaan ja sitä ylläpidetään Helsingin kaupungin verkkosivuilla. Samalla sivustolla myös seurataan toimintaohjelman edistymistä asetun mittariston avulla. Toimintaohjelman etenemisestä toteutetaan vuosiraportti matkailuysikön ja brändiysikön yhteistyöllä ja siinä hyödynnetään normaalia toiminnan toteuman raportointia. Toimintaohjelman sisältöä ja toteutusta esitellään eri työryhmissä ja muissa tilaisuuksissa. Toteutumisesta ja päivityksistä viestitään tarvittaessa elinkeinojaoston kokouksissa.

Toimintaohjelman jalkautus tapahtuu ennen kaikkea vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja olemassa olevien kaupunkikonsernin työryhmien tai vastaavien kautta.

Liitteet

Liite 1.

Taustalla vaikuttavat strategiat ja ohjelmat

Kaupungin sisäiset strategiat ja ohjelmat

Helsingin kaupunkistrategia

Kaupunkistrategia valmistunut syksyllä 2021 ja on voimassa vuoteen 2025.

[Lähde](#)

Elinkeinopolitiikan painopisteet - Elinkeino-osasto

1. Yritysten kilpailukykyä tukevat liiketoiminta- ja innovaatioympäristöt vahvistuvat
2. Helsingiläinen yrittäjyys ja yritystoiminta kasvavat, uudistuvat ja monipuolistuvat
3. Helsingiläisten todennäköisyys työllistyä paranee ja yritykset saavat riittävästi osaavaa työvoimaa
4. Helsingin vetovoima kestävän matkailun, kulttuurin ja tapahtumien kaupunkina vahvistuu
5. Helsingistä kehittyä yhä kiinnostavampi kohde kansainvälisille osaajille, yrityksille ja investoinneille
6. Helsingissä kehitetään globaalisti merkityksellisiä ongelmia ratkaisevaa liiketoimintaa
7. Ydinkeskustan elinvoima vahvistuu

[Lähde](#)

Ravintoloiden kehittämissuunnitelma - Elinkeino-osasto

- P1 Tuetaan ravintolayrittäjiä alan houkuttelevuuden parantamiseksi
- P2 Edistetään elämystalouden eri toimialojen välistä yhteistyötä
- P3 Kehitetään helsinkiläisravintoloiden vastuullisuutta
- P4 Luodaan ravintolaekosysteemille jaettu visio sekä yhteistyölle toimintaedellytykset visioon pääsemiseksi
- P5 Kehitetään Helsingin mainetta kiinnostavana ruokakaupunkina

Lähde: Suunnitelma saatavilla elinkeino-osastolta

Helsingin brändi- ja markkinointistrategiset linjaukset – Viestintäosasto

- Helsingin brändi- ja markkinointistrategiset linjaukset valmistuvat kesän 2022 aikana.
- Brändikonseptin päivityksessä kirkastetaan brändin ydin ja luodaan työkaluja konseptin tehokkaalle jalkauttamiselle niin kaupunkiorganisaation sisällä kuin myös yhteistyössä lukuisten sidosryhmien kanssa.
- Markkinointistrategiassa tehdään kaupunkistrategiaan pohjautuen valintoja markkinoinnin temaattisista painopisteistä sekä kohdennetaan toimenpiteitä valituille kohderyhmille.

Helsingin kaupungin viestinnän linjaukset - Viestintäosasto

- Helsingin kaupungin viestinnän linjaukset ja viestinnän ohjeet 2019

[Lähde](#)

Kansainvälisen toiminnan linjaukset ja painopisteet - Strategiaosasto

valmistuu 13.6.2022.

Helsingin merellinen strategia 2030 - Elinkeino-osasto

1. Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki
2. Merelliset palvelut ja virkistymismahdollisuudet ovat kaikkien ulottuvilla
3. Helsinki vaalii meriluontoaan

[Lähde](#)

Helsingin työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteisen maahanmuuton toimenpideohjelma 2022–2025 – Työvoima ja maahanmuutto -yksikkö

Toimenpideohjelman tekeminen on Työvoima ja maahanmuutto -yksikön vastuulla. Toimenpideohjelma on menossa päätöksentekoon elinkeinojaostoon keväällä 2022.

Alustavat teemat toimenpideohjelmasta:

- Helsinki vetovoimaisena osaajien ja yritysten maahanmuuton kohdealueena
- Helsinki kansainvälisten osaajien ja yritysten palveluiden tuottajana
- Helsinki työnantajana kansainvälisille osaajille
- Helsinki edunvalvojana

Elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle (ELMA)

Elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle käsittelevät laajasti kaupungin maankäyttöön liittyviä kysymyksiä elinkeinopoliittisesta näkökulmasta. Lisäksi asiakirjassa esitetään linjauksia, joilla kaupunki voi edistää yritystoiminnan edellytyksiä tulevana vuosina.

Matkailu

- Kaupunki huolehtii luovuttaessaan tonttejaan ja järjestäessään suunnittelu- yms. kilpailuja, että kaavoituksen ja kilpailujen ehdoilla mahdollistetaan uusien toimijoiden ja konseptien sijoittuminen Helsinkiin. Toimijoilta edellytetään sitoutumista kansainvälisesti tunnustettuihin ympäristösertifikaatteihin.
- Helsinki lisää ja monipuolistaa suunnitelmallisesti majoituskapasiteettia kaupungin alueella yksityisillä hankkeilla. Tarjonnan monipuolistamiseksi kaupunki houkuttelee aktiivisesti uusia hotellitoimijoita ja -investointeja painottaen erityisesti seuraavia laatuvaatimuksia
- laajentaa tarjontaa keskittyen erityisesti niin sanottujen luxury- ja economy-luokkien hotelleihin sekä erilaisiin innovatiivisiin konsepteihin,
- saada kaupunkiin sijoittumaan uusia kansainvälisiä ketjuja.

Tapahumat

- Kaupunki jatkaa nykyisten ja kehitteillä olevien tapahtuma-alueiden ja tilojen kehittämistä tapahtumien toimintaohjelman mukaisesti ja niin, että tapahtumajärjestämisen
- edellytykset otetaan suunnittelussa huomioon riittävän varhain.
- Parannetaan julkisen kaupunkitilan saavutettavuutta erilaisia toimintoja huomioiden sekä lisätään mahdollisuuksia kulttuuritoiminnalle väliaikaistoiminnan, jatkuvan aluekartoitusten ja place-making ajattelun keinoin.
- Kevennetään kaupungin tapahtumille asettamia lupa- ja ilmoitusvaatimuksia.
- Kaupungin omistamia tiloja avataan monipuolisesti tapahtumia tukevaan käyttöön.

[Lähde:](#)

Keskustan elinvoimaprojekti - Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi

Helsingin kaupungin tavoitteena on, että ydinkeskusta säilyy Suomen monipuolisimpana työpaikka-, palvelu-, ja vapaa-ajan keskittymänä ja on kaikkien saavutettavissa ympäri vuoden. Tätä varten kaupunki tiivistää yhteistyötään ydinkeskustan eri toimijoiden kanssa. Samalla Helsinki haluaa myös taata, että keskustan hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla kaikkina vuodenaikoina turvataan.

[Lähde](#)

Helsingin matkailun turvallisuuden kehittämissuunnitelma - Matkailuyksikkö

Elinkeino-osaston matkailuyksikössä toteutettu kehittämissuunnitelma luo suuntaviivat matkailun turvallisuuden kehittämiselle.

1. Matkailun turvallisuusjohtamisen minimikriteerit on kuvattu ja niiden mukaisesti toimitaan
2. Varmistetaan, että Helsingin matkailussa toimii aktiivinen selkeästi kuvattu, roolitettu ja viestitty turvallisuustyöryhmä
3. Ylläpidetään, kehitetään ja seurataan turvallisuusjohtamisen yhteistä mallia
4. Turvallisuus tehdään näkyväksi viestimällä: yhteinen tapa viestiä arjessa ja kriisitilanteissa
5. Turvallisuusjohtamisen yhteisen mallin toteutumista ja vaikutuksia mitataan

[Lähde](#)

Matkailubussiliikenteen kehittäminen – Toimenpideohjelma - kaupunkiympäristön toimiala

Matkailubussiliikenteen määrät ovat viime vuosina kasvaneet matkailun kasvun myötä. Tavoitteena on, että matkailijoille on tarjolla myös helppoja vaihtoehtoisia kulkutapoja tutustua kaupunkiin ja että matkailubussiliikenteellä pystytään sujuvasti palvelemaan juuri niitä kohderyhmiä, joille se on tarkoituksenmukaisin tapa nähdä Helsinkiä. Työn tavoitteena on esittää lähitulevaisuuden suuntaviivat matkailubussiliikenteen sujuvuuden kehittämiseksi toimenpideohjelman avulla.

- Yleiset suunnitteluperiaatteet ja toimintamallit
- Informaatio ja yhteistyö
- Pysäköintipaikat
- Infratoimenpiteet
- Palvelut liikennöitsijöille ja matkailijoille

[Lähde](#)

Kulttuuriympäristöohjelma – kaupunginmuseo ja kaupunkiympäristön toimiala

Ohjelma valmistuu loppuvuonna 2022. Luonnos tulevista linjauksista.

Kulttuuriympäristöohjelma on kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön toimialan yhteinen linjaus kulttuuriympäristön tärkeimmistä ominaispiirteistä sekä niiden hoidosta ja hyödyntämisestä Helsingissä.

Helsinki on kestävästi kasvava ja inhimillisen kokoinen pääkaupunki, johon voi juurtua ja jonka voimavara on paikallisuus ja läsnä oleva kulttuuriympäristö ja maisema.

- Helsinki on kiinnostava ja kansainvälinen kaupunki, jolla on elävä historia ja joka arvostaa kulttuuriympäristöjään
- Helsingissä on kaupunkikulttuuria kulttuurimaisemassa ja urbaanissa ympäristössä
- Helsinki on asukkaiden ja vierailijoiden kokema moninainen kontrastien kaupunki
- Helsinki on kestävästi muuttuva ja toimiva kaupunki

Luontopalvelulinjaus – Kaupunkiympäristön toimiala

Työ käynnistyy vuonna 2022 – valmistuu loppuvuodesta, yhteyshenkilö Kaisa Pajanen, Kaupunkiympäristön toimiala.

Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 – Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Helsingissä taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän ja kaupungin kehittämisen ytimessä.

- Taide auttaa Helsinkiä kohtaamaan ja muuttamaan tulevaisuuden
- Taide ja kulttuuri ovat Helsingin kehittämisen keskeisiä voimia
- Jokaisen helsinkiläisen elämä on osa yhteistä helsinkiläisyyttä

[Lähde](#)

Ihmisoikeuksien Helsinki

Ihmisoikeuksien Helsinki kokoaa yhteen tietoa kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä. Sivusto on suunnattu sekä asukkaille että kaupungin työntekijöille. Löydät sivustolta esimerkiksi kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, eri tapoja edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaupungin työntekijänä sekä tietoa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotoimikunnista ja vammais- ja vanhusneuvostoista.

[Lähde](#)

Kaupungin ympäristöpolitiikka ja -raportointi

Tavoitteita on asetettu kahdeksassa aihepiirissä, jotka ovat:

- ilmastosuojelu
- ilmansuojelu
- meluntorjunta
- vesiensuojelu
- luonnon ja maaperän suojelu
- hankinnat, jätteet ja materiaalitehokkuus
- ympäristötietoisuus ja -vastuullisuus
- ympäristöjohtaminen ja kumppanuudet

[Lähde](#)

Helsingin matkailun toimintaohjelma 2018–2021 – Elinkeino-osasto

Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelmassa huomioidaan myös jo aikaisemmin tehty työ ja edellisten toimintaohjelmien linjaukset, jotka ovat hyvin pitkälti linjassa uuden toimintaohjelman kanssa.

[Lähde](#)

Helsingin tapahtumien toimintaohjelma 2019 -> Viestintäosasto

Myös tapahtumien osalta kyse on enemmänkin edellisen toimintaohjelman päivityksestä kuin täysin uusien toimintalinjojen keksimisestä.

[Lähde](#)

Kestävän matkailun ohjelma 2020–2025

Ohjelma oli valmis ja menossa elinkeinojaostoon päätöksentekoon keväällä 2020, mutta koronan ja siitä seuranneet toimintaympäristön muutoksen johdosta päätettiin lykätä päätöksentekoa myöhemmäksi. Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma korvaa kestävän matkailun ohjelman ja on hyödyntänyt tehtyä työtä täysmääräisesti.

Ohjelman teemat

1. Paikallisyhteisön hyvinvointi kaiken lähtökohtana – vuorovaikutus paikallisyhteisön kanssa
2. Kestävää kasvua yhteistyössä – yritysten kanssa tehtävää matkailun kehittämistä
3. Rohkeita valintoja kohti ilmasto- ja ympäristöasiain – ilmastohaasteisiin liittyvät kaupungin eri toimialojen toimenpiteet
4. Tietoon pohjautuvaa matkailun johtamista – kaupungin sisäiset matkailun johtamisen toimenpiteet

[Lähde](#)

Kaupunkikonserniin kuuluvien toimijoiden strategioita

Helsinki Partners Oy strategia

- Valmistuu huhtikuussa 2022.

Helsingin kaupunkitilat Oy strategia

- Valmistuu toukokuussa 2022.

Tapahtumasäätiö - Helsingin Tapahtumasäätiön strategiapäivitys 2022–2025

Säätiön missio: Jaettu ilo luo kestävää Helsinkiä

Tapahtumiemme myötä Helsinki on parempi paikka elää kuin se olisi ilman niitä. Ne tuottavat helsinkiläistä iloa, joka koetaan yhdessä muiden kanssa. Tämä vahvistaa osallisuuden, yhteenkuuluvuuden ja luottamuksen syntymistä ja luo siten edellytyksiä sosiaalisesti kestäväälle kasvuille.

Strategiakauden tavoitteet

1. Rakennamme sosiaalista kestävyyttä
2. Kasvamme saavuttamalla uusia yleisöjä
3. Mahdollistamme kasvun kehittämällä kumppanuuksiamme
4. Luomme rajapintojen hoitomallit

Helsingin sataman kehittämisohjelma 2022 – Helsingin Satama

Helsingin satama on ottamassa yhtä historiansa suurimmista kehitysaskelista, kun Tallinnan liikenne keskitetään Länsisatamaan ja Tukholman liikenne Katajanokalle. Kehittämisohjelman toteutus tulee kestämään noin 10 vuotta.

[Lähde](#)

Kaupungin matkailuun ja tapahtumiin liittyvät ohjelmat, ohjeistukset, indeksit ja sitoumukset

Sustainable Meeting operating model for Meeting Planners

Helsinki Marketing (nykyisin Helsinki Partners) on luonut ohjeistuksen kestävien tapahtumien toteuttamista varten.

[Lähde](#)

Asunnossa tapahtuvaa majoitustoimintaa koskeva ohje

Majoitustoimintaa koskevan ohjeistamisen tarkoituksena on selkeyttää sitä, milloin huoneiston hallinnan luovuttamista saatetaan pitää luvanvaraisena ja ammattimaisena majoitustoimintana, eikä esimerkiksi yksityishenkilön oman kodin lyhytaikaisena ja satunnaisena vuokrauksena.

[Lähde](#)

Tiedolla johtamisen määrittelytyö

Matkailuyksikön keväällä 2022 tekemä tiedolla johtamisen määrittelytyön loppuraportti.

[Lähde](#)

Sustainable Travel Finland -ohjelma

Ohjelmassa oli mukana noin 73 yritystä ja 17 yrityksellä on Sustainable Travel Finland -merkki huhtikuussa 2022.

[Lähde](#)

[Kriteeristö](#)

Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelma 2020–2024

Hoito- ja käyttösuunnitelmatyö muodostuu neljästä vaiheesta: historian ja nykytilan kuvauksesta, tulevaisuuden suuntaviivoista sekä toimeenpanosta ja toimenpideohjelmasta. Suunnitelmaa ohjaavat Suomenlinnan arvot ja kestävä kehityksen periaatteet. Yksittäisistä toimenpiteistä koostuvaa toimenpideohjelmaa päivitetään hoitokunnan verkkosivuilla. Suomenlinnan arvoihin pohjautuvat tulevaisuuden suuntaviivat ohjaavat Suomenlinnan eteen tehtävää työtä seuraavina vuosikymmeninä.

- Kaikkien Suomenlinna
- Historian merkitys ja paikan henki
- Suomenlinna Helsingin kaupunginosana
- Palvelut Suomenlinnassa

[Lähde](#)

Suomenlinnan kestävä matkailun strategia:

Strategian painopistealueet:

- Matkailun vaikutusten hallinta ja hyötyjen kotiuttaminen
- Laadukkaan kävijäkokemuksen ylläpitäminen
- Kesäkohteesta ympärivuotiseksi kohteeksi
- Verkostomaisen toiminnan lisääminen
- Maailmanperintöarvojen viestiminen

[Lähde](#)

Kestävä matkailun periaatteet kansallispuistoissa, luonto- ja historiakohteissa sekä maailmanperintökohteissa - Metsähallitus

Metsähallitus toimii Helsingissä erityisesti Vallisaarella. Lisäksi keskeiset sidosryhmät liittyvät Nuuksion ja Sipoonkorven kansallispuistoihin. Suomenlinna on maailmanperintökohde.

[Lähde](#)

Global Destination Sustainability -index

Helsinki sijalla 16/73. vuonna 2021.

[Lähde](#)

[Kriteeristö](#)

The Glasgow Declaration

Deklaraatio allekirjoitetaan vuonna 2022

[Lähde](#)

Lisbon Declaration on Cities for all: building cities for citizens and visitors

Deklaraatio allekirjoitettu 5.4.2019.

[Lähde](#)

Nur-Sultan Declaration on 'Smart Cities, Smart Destinations

Deklaraatio allekirjoitettu 10.10.2019.

[Lähde](#)

YK kestävä kehityksen tavoitteet - Sustainable Development Goals (SDG)

Helsinki on sitoutunut noudattamaan YK kestävä kehityksen tavoitteita ja raportoi niistä YK:lle. Myös Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma noudattaa tavoitteita.

[Lähde](#)

[Helsinki ja kestävä kehityksen tavoitteet](#)

Ulkopuolisten sidosryhmien strategioita ja ohjelmia

TEM - Suomen matkailustrategia vuosille 2019–2028

Matkailualan kestävä kasvun ja uudistumisen mahdollistavat strategiassa tunnistetut neljä painopistettä:

1. kestävä kehityksen mukaisen toiminnan tukeminen
2. digitaaliseen muutokseen vastaaminen
3. saavutettavuuden kehittäminen matkailualan tarpeet huomioiden sekä
4. kilpailukykyä tukevan toimintaympäristön varmistaminen.

[Lähde](#)

OKM - Kulttuurimatkailun toimintaohjelma

Tavoitteena on laatia kansallisen kulttuurimatkailun kehittämisen toimintaohjelma. Toimintaohjelman laatiminen tukee pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman ja Suomen matkailustrategian 2019–2028 tavoitetta vahvistaa kulttuurimatkailua.

[Lähde](#)

Visit Finland strategia (Business Finlandin alainen yksikkö)

Visio

Suomi on johtava kestävä matkailun kohdema. Luomme lisäarvoa yhteiskunnalle ja ihmisille ainutlaatuis- ta luontoamme ja kulttuuriamme vaalien. Suomi on tiedostavan matkailijan (mindfulltraveller) ykkösvalinta.

Taloukasvu

1. Kysynnän kasvattaminen

Kestävyys

2. Matkailun kestävä kehitys

Kilpailukyky

3. Digitalisaatio
4. Tiedolla johtaminen
5. Vaikuttavat verkostot ja kumppanit / vahvat yhteistyötahot

[Lähde](#)

Uudenmaan Liiton – Uusimaa-ohjelma 2022–2025

Vuonna 2030 Uusimaa on reilusti edellä:

1. ilmastonmuutoksen hillinnässä. Tavoitteemme on olla hiilineutraali maakunta vuonna 2030.
2. taloudellisessa kilpailukyvyssä. Tavoitteemme on nostaa Uudenmaan TKI-menojen osuus viiteen prosenttiin maakunnan bruttokansantuotteesta.
3. hyvinvoinnissa. Tavoitteenamme on saavuttaa Uudellamaalla 80 prosentin työllisyysaste vuoden 2030 loppuun mennessä.

[Lähde](#)

TEM - MaRaMa-toimialan työllisyystoimintaohjelmatyö

Majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalvelut -toimialaryhmän toteuttama majoitus-, ravitsemis- ja matkailu- palveluiden työllisyystoimintaohjelmatyö. Työn tavoitteena on varmistaa osaavan työvoiman saatavuus kaikkialla Suomessa. Yritysten mahdollisuudet kasvaa ja investoida riippuvat työvoiman tarjonnasta. Toimi- alaryhmät antavat suosituksensa toimenpiteiksi vuoden 2022 loppuun mennessä.

[Lähde](#)

Finland Promotion Board - Suomen maakuvatyön päälinjaukset ja vuosittaiset kärkiteemat

Finland Promotion Board toimii verkostomaisesti. Sen johtoryhmän tehtävänä on ottaa kantaa maakuvaan liittyviin kysymyksiin sekä määrittellä maakuvatyön päälinjaukset ja vuosittaiset kärkiteemat.

[Lähde](#)

EU Sustainable Tourism Strategy

European Parliament resolution of 25 March 2021 on establishing an EU strategy for sustainable tourism.

[Lähde](#)

Liite 2.

Ekosysteemikuvaus

Helsingin keskeinen menestyksen tae on tiivis yhteistyö koko ekosysteemin kanssa. Se minkä kaupunki menettää resurssien pienuudessa, se saavuttaa eri toimijoiden välisessä hyvässä yhteistyössä ja siitä syntyvässä synergiassa.

Kaupungin sisäinen organisoituminen

Matkailu- ja tapahtuma-alojen kehitystä edistetään kaupunkiorganisaatiossa usealla eri toimialalla ja eri yksiköissä.

Elinkeino-osasto/matkailuyksikkö

Elinkeino-osaston matkailuyksikkö on vastuussa matkailun ja ravintoloiden kokonaisvaltaisesta kehittämisestä yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden, yritysten sekä muun ekosysteemin kanssa.

- Helsingin tekijät -verkosto

Helsingin tekijät -verkosto on matkailu-, tapahtuma- ja ravintola-alojen yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyötä varten perustettu toimintamalli. Verkostoa johdetaan matkailuyksiköstä yhteistyössä brändiyksikön ja Helsinki Partnersin kanssa. Jäsenmaksullisessa verkostossa on reilut sata keskeistä matkailu-, tapahtuma ja ravintola-alojen toimijaa. Verkoston tavoitteena on tiivistää yhteistyötä yritysten kesken sekä kaupungin ja elinkeinon välillä sekä yhdessä edistää matkailu-, tapahtuma ja ravintola-alojen asiaa. Toimintaohjelman voimassaoloaikana tätä alojen ja yritysten välistä yhteistyötä on tarkoitus tiivistää entisestään.

- Matkailu-, tapahtuma- ja ravintola-alojen viestintää varten laaditaan oma viestintäsuunnitelma. Nykyisellään yksi helsinkiläinen yritys voi saada viestejä lukuisilta eri kaupunkikonserniin kuuluvilta tahoilta ilman, että viestejä on synkronoitu. Tämä aiheuttaa ymmärrettävästi hämmennystä. Viestinnässäkään pyritään jatkossa ns. yhden luukun periaatteeseen.

- Yksikön työtä tukevat ryhmät

Matkailuyksikön toimesta on vuonna käynnistetty vuonna 2022 kahden yhteistyötä tukevan ryhmän työ.

- Helsingin matkailun neuvoa-antava työryhmä (Advisory Board) muodostuu noin kahdestakymmenestä helsinkiläisestä matkailuyrityksestä tai muuten merkittävästä alan toimijasta.
- Kaupunkikonsernin matkailun yhteistyöryhmä muodostuu kaupungin eri toimialojen ja yksiköiden keskeisistä päälliköistä, jotka osaltansa vaikuttava matkailun kehittymiseen kaupungissa. Keskeisiä toimijoita ovat kaupunginkanslian lisäksi Kaupunkiympäristön toimiala sekä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala.

Viestintäosasto/brändiyksikkö

Viestintäosaston brändiyksikkö on vastuussa tapahtumallisuuden kokonaisvaltaisesta kehittämisestä yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden, yritysten sekä muun ekosysteemin kanssa. Brändiyksikkö vastaa myös Helsingin brändi- ja markkinointistrategisista linjauksista kaupunkiyhteisesti.

- Suur tapahtumien koordinaatioryhmä
- Tapahtumien koordinaatioryhmä
- Tapahtumien kenttäryhmä
- Brändikoordinaatioryhmä
- Perustetaan Tapahtumien Advisory Board, joka koostuu erilaisista tapahtuma-alan toimijoista ja vaikuttajista
- Kansainvälisen viestinnän ja markkinoinnin koordinaatioryhmä (Viestintäosaston ulkoisen viestinnän yksikön vastuulla)

Erityisesti tapahtumiin liittyvät toimialat ja niiden palvelut

- Kaupunkiympäristön toimiala on merkittävässä roolissa, kun puhutaan julkisessa tilassa järjestettävistä yleisötapahtumista. Toimialan eri palvelut luvittavat yleisötapahtumiin tarvittavat luvat maankäytöstä meluilmoitukseen.
- Kulttuurin ja vapaa-ajantoimiala tukee kaupunkilaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta ja sivistystä myöntämällä avustuksia mm. tapahtumille. Lisäksi toimialan eri kulttuurikeskukset ja Tiivistämö ja liikuntapaikat toimivat loistavina tapahtumapaikkoina eri toimijoille aina kansainvälisistä suur tapahtumista kaupunkilaisten omaehtoiseen toimintaan.
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävyden toimintaryhmä

Keväällä 2022 perustetaan Matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävyden toimintaryhmä osaksi kaupunkita-soista kestävä kehityksen työryhmää. Ryhmään kutsutaan edustus mm. Hiilineutraali Helsingistä, ympäristöpalveluista sekä muita keskeisiä toimijoita. Ryhmälle muodostetaan alajaosto, joka vastaa GDS-indeksin sekä STF-ohjelman sisältöjen edistämisestä. Lisäksi alajaosto tekee tiivistä yhteistyötä Helsinki Partnersin kanssa liittyen Valitse Vastuullisemmin – palvelun kehitykseen.

Matkailun- ja tapahtuma-alojen turvallisuustyöryhmä

Elinkeino-osaston matkailuyksikössä toteutetun kehittämissuunnitelman mukaisesti kaupunkiin perustetaan matkailun- ja tapahtuma-alojen turvallisuustyöryhmä vuonna 2022. Ryhmän keskeinen tehtävä on varmistaa, että yhteistyö kaupungin eri toimijoiden kesken toimii saumattomasti liittyen matkailu- ja tapahtuma-alojen tarpeisiin.

Kaupunginosien stadiluotsit

Kaikissa Helsingin suurpiireissä toimii stadiluotsi, joka auttaa kaupunkilaisia löytämään oikeat vaikuttamiskanavat Helsingissä. Stadiluotseilta saa tietoa, ohjausta ja neuvontaa osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksissa. Stadiluotsit tukevat alueiden toimijoiden välistä yhteistyötä ja järjestävät muun muassa pormestarin asukasilloja. Matkailu- ja tapahtuma-alat tulevat jatkossa olemaan yksi merkittävä kehittämissen kohde stadiluotsien työnkuvassa. Tämä varmistaa paikallisten asukkaiden osallistamisen näiden alojen yhteistyöhön ja kehittämiseen.

Kaupunkikonsernin tytäryhteisöt

Helsinki Partners Oy

Kaupunkikonserniin kuuluva Helsinki Partners vastaa kaupungin kansainvälisen kilpailukyyn ja vetovoiman kasvattamisesta, kansainvälisten yritysten, investointien, osajien ja vierailijoiden sekä B2B tapahtumien houkuttelusta ja kaupungin kansainvälisen tunnettuuden ja brändin rakentamisesta. Helsinki Partnersin toimintaan sisältyy mm. matkailijoiden sekä kongressien houkuttelu, aktiivinen PR- ja mediatyö sekä tiivis yhteistyö yritysten kanssa. Yhtiö vastaa MyHelsinki.fi -sivuston ja myhelsinki -some-kanavien ylläpidosta, sisällöntuotannosta ja kehittämisestä.

Helsingin Tapahtumasäätiö sr

Kaupunkikonserniin kuuluva Helsingin Tapahtumasäätiö toteuttaa Helsingin kaupungin merkittäviä yleisötapahtumia kuten Helsingin juhlaviikkoja, Lux Helsinkiä, Helsinki-päivää, Helsingin uudenvuoden juhlaa, Silakkamarkkinoita ja Tuomaan Markkinoita.

Helsingin Kaupunkitilat Oy

Kaupunkikonserniin kuuluvan Helsingin Kaupunkitilat Oy:n toimialana on vuokraamiensa tilojen ja alueiden kehittäminen. Yhtiön tehtävänä on kasvattaa Helsingin profiilia vetovoimaisemmaksi ja kilpailukykyisemmäksi kaupungiksi kehittämällä Helsingin kaupunki- ja ruokakulttuuria ja tori- ja kauppahallitoimintaa, sekä näiden joustavaa ja kustannustehokasta organisointia.

Kiinteistö Oy Kaapelitalo

Kiinteistö Oy Kaapelitalo on Helsingin kaupungin omistama kiinteistöyhtiö, joka omistaa, peruskorjaa ja vuokraa vanhoja teollisuusrakennuksia taiteen ja kulttuurin tarpeisiin. Tavoitteena on tarjota toimivia ja inspiroivia tiloja kulttuurin eri muodoille.

Olympiastadion

Uudistunut Olympiastadion on Suomen suurin tapahtumien areena, joka tarjoaa kansainvälisestikin mittavasti tapahtumille. Stadion on myös halutuim ja puhutuim liikunnan, urheilun, viihteen ja matkailun kohtauspaikka.

Finlandia-talo Oy

Finlandia-talo on markkinaehtoisesti toimiva kaupungin tytäryhteisö. Finlandia-talon rooli erityisesti kokous- ja kongressisektorilla on Helsingille merkittävä. Talo on suljettu perusparannuksen ajan 2022–2024, jonka aikana korvaavana tilana toimii Pikku-Finlandia.

Yhteistyö kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien kanssa

Kaupunki tekee laaja-alaisesti yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Alla mainittu tärkeimpiä järjestöjä ja muita tahoja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä.

Kotimaiset sidosryhmät

- Visit Finland (kansainvälinen markkinointi, digikehitys, kestävä kehitys)
- Uudenmaan liitto (Uudenmaan matkailun asiantuntijaryhmä)
- Suomen matkailuorganisaatioiden yhdistys - Suoma ry (Helsinki jäsen, edustaja hallituksessa, i-jaosto)
- Tapahtumateollisuus ry (yhteistyö tiivistä koko tapahtuma-alan edistämiseksi)
- Tapahtumakaupunkien yhteistyöryhmä
- Congress Network Finland ry – CNF
- Finland Promotion Board ja Finland Promotion Board Task Force
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry ja Suomen matkailualan liitto SMAL (ei jäsenyyttä, mutta tiivis keskusteluyhteys)
- Muut matkailualueet (tiivis yhteistyö mm. Espoo, Vantaa, Tampere, Turku, Oulu)

Kansainväliset sidosryhmät

Helsingin menestys matkailukohteena on riippuvainen kansainvälisistä vieraista. Ollakseen relevantti vaihtoehto matkakohteena, tulee Helsingin olla kansainvälisen keskustelun ja tekemisen ytimessä myös kehittämisen näkökulmasta.

- European Capital of Smart Tourism –ryhmä (Helsinki voitti EU-komission aloitteen vuonna 2019)
- European Tourism Association - ETOA
- Nordic Tourism Collective
- European Cities Marketing – ECM (Helsinki Marketing toimitusjohtaja hallituksessa 2019–2022)
- World Tourism Cities Federation – WTCF (pormestari on hallituksessa)
- Eurocities City Branding and Attractiveness working group
- Cruise Baltic
- International Congress and Convention Association – ICCA
- Global Destination Sustainability Movement – GDS
- The City Network on Food & Gastronomy – Delice

Liite 3.

SDG -analyysi

SDG -analyysityökalu

Kaupunkitasoisten ohjausdokumenttien SDG -analyysi

Ohjelman/suunnitelman nimi Matkailun ja tapahtumien tiekartta 2022-2026

19.4.2022

Vaikutus YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen	1 ID KÖYTYTTÄ	2 ID NALAA	3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA	4 HYVÄ KOULUTUS	5 SORUKUOLETEN TASA-AIKO	6 PUHDAS VESI JA SAPELTIITTO	7 EDULLISET JA PUHDAS ENERGIA	8 IHMISSÄRYÖSTÄ TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA	9 KESTÄVÄ TEOLLISUUS, INNOVAATIO JA INFRASTRUKTUUREJA	10 ENERVOUUDEN VÄHENTÄMINEN	11 KESTÄVÄ KAUPUNGI JA YHTEISÖT	12 YHTEISÄÄ KÄYTTÖÄ	13 ILMASTOTERKIA	14 VEDOKALAINEN ELÄMÄ	15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ	16 RAUHALLINEN, OIKEUS- JA HYVÄ HALLINTO	17 YHTEISTY JA KUNNYTARUUS
Suora positiivinen	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☒
Epäsuora positiivinen	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐
Ei vaikutusta	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Epäsuora negatiivinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Suora negatiivinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tarvitaan lisätietoja	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kaupunkistrategian kestävyystavoitteet, joita ohjelma erityisesti edistää
 Helsingissä elävä kaupunkikulttuuri tapahtumiseen, matkailijoihin ja ravintoloihin on nostettu keskeiseksi elinvoimaisuutta ja hyvinvointia edistäväksi strategiseksi painopisteeksi. Matkailu ja tapahtumat edistävät ihmisten ja kulttuurien välistä ymmärrystä, yhteenkuuluvuutta ja suvaitsevaisuutta vahvojen taloudellisten kerrannaisvaikutusten lisäksi.

Arvio ohjelman/suunnitelman tavoitteiden vaikuttavuudesta suhteessa SDG -tavoitteisiin ja strategian tavoitteisiin
 Matkailun ja tapahtumien tiekartalla on keskeinen rooli edistää kestävän kehityksen tavoitteita matkailun ja tapahtumien osalta Helsingissä. Tiekartta ottaa kestävän kehityksen tavoitteet hyvin laajasti ja kunnianhimoisesti huomioon. Erityisesti tiekartta edistää SDG tavoitteita 8, 9, 11 ja 12 sekä välillisemmin myös useita muita tavoitteita. Kestävyttä seurataan aktiivisesti muun muassa Global Destination Sustainability -indeksin avulla. Matkailuun ja tapahtumiin liittyy myös negatiivisia ympäristövaikutuksia ja siksi onkin erityisen tärkeää, että tavoitteiden kautta pystytään mahdollisimman paljon vähentämään näitä vaikutuksia ja viemään esimerkkiä myös muualle. Toisaalta matkailulla ja tapahtumilla on monia positiivisia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Matkailu- ja tapahtuma alat ovat esimerkiksi tärkeitä työllistäjiä nimenomaan nuorille ja maahanmuuttaneille.

Helsinki